د افغانستان د موکراتیک جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جريده

د افغانستان د موکراتیک جمهوریت اساسي اصول

اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان

Ketabton.com

شمارهٔ فوق العاده ــ اول ثور سال ۱۳۵۹

نمبر مسلسل (۴۵۰)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدیر مسوول : غفار گرامی

معاون : روگل نوری

مهتمم : نور علم

(c) ketabton.com: The Digital Library

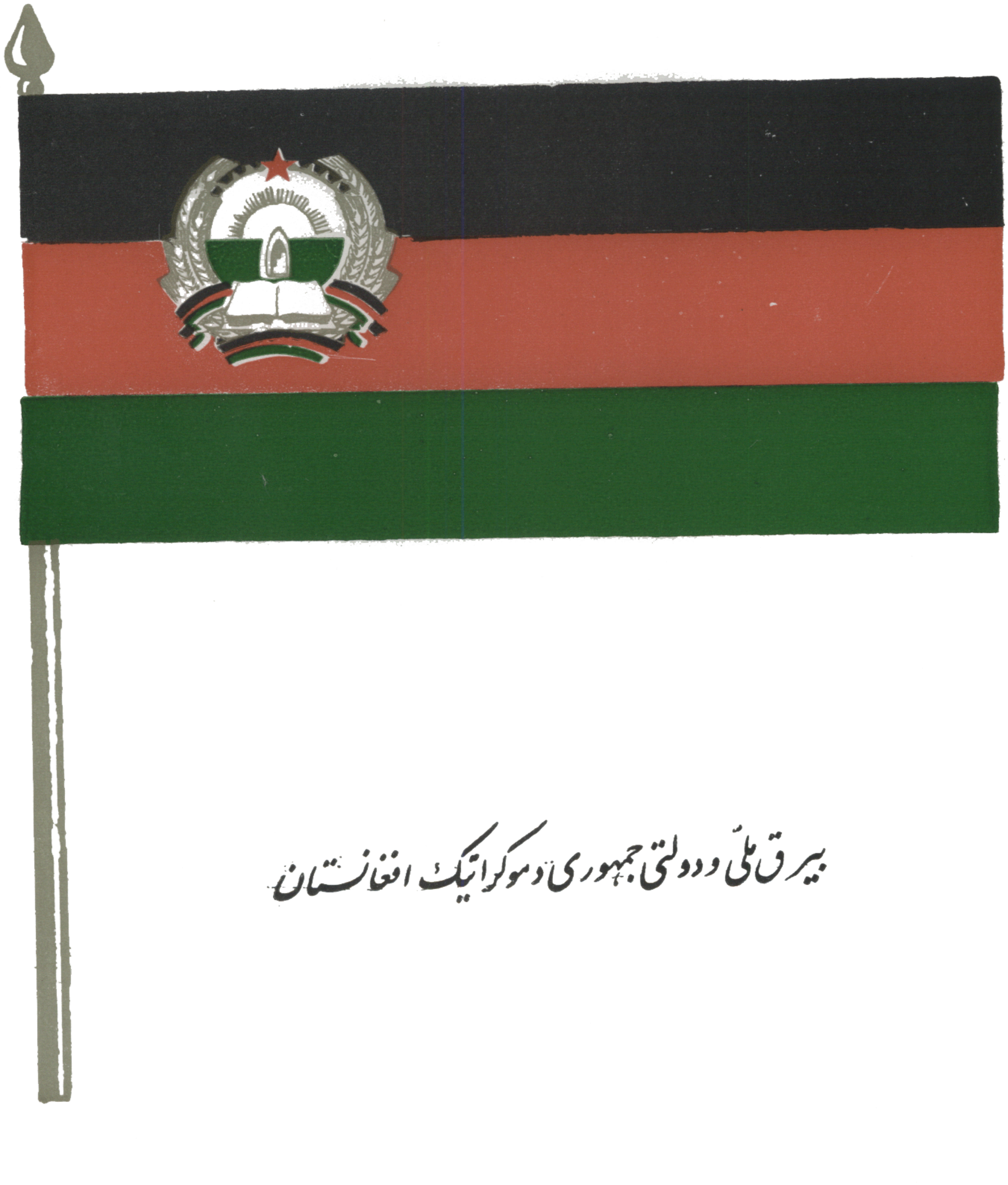

بیرق ملی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشان ملی ودولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

عبدالرشید آرین د عدلیی وزیر!

دافغانستا ن ددموکرا تیک جمهوریت دانقلا بی شو را د۱۳۵۹ کال دحمل دمیا شتی دپنځه ویشتمی نیټی په‌غونډه کی چی‌دانقلابی شورا په مقر کښی جو ړه شوه اودافغا- نستان ددمو کرا تیک جمهو ریت داساسی اصو لو مسوده یی چی د وزیرانو دشورا د۱۳۵۹ کال دحمل دمیاشتی ددرویشتمی نیټی په‌غونډه کی اودانقلابی شورا درئیسه هیأت د۱۳۵۹ کال دحمل دمیاشتی دڅلرو- یشتمی نیټی په غو نډه کښی تصویب شوی په لسو فصلونو او اته شپیته مادو کښی د۱۳۵۹ کال دحمـل دمیاشتی دپنځه ویشتمی نیټی په دریمه ګڼه پر یکړه کښی تا ئیداو تصویب کړه .

دانقلا بی شورا دتصو یب‌مراتب چی دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دانقلا بی شورا در ئیس له‌خوا منظور شـوی اود ۱۳۵۹ کال دحمل دمیاشتی داوه‌ویشتمـی نیټی په اته او یا یمه ګڼه فر مان حکومت‌ته‌ابلاغ شوی دی تا سی ته خبر در کړ شو اود نوموړو اصولو یوه کاپی در ولیږل شوه چی‌په رسمی جریده کښی یی خپا ره کړی .

اسدالله سر وری

دافغا نستان ددمو کرا تیـک

جمهور یت دانقلا بی‌شوری‌مر ستیال

او دصدر اعـظم مر ستیال

عبد الرشید آرین وزیر عدلیه !

شورای انقلابی جمهـــوری دمو کراتیک افغا نستان طی جلسه تاریخی ۲۵ حمل ۱۳۵۹ در مقـر شورای انقلابی دایر و مســودهٔ اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغا نستان را بداخل ده فصـل و شصت و هشت ماده که در جلسه تاریخی ۲۳ حمل ۱۳۵۹ شـورای وزیران و درجلسه تاریخی ۲٤ حمل ۱۳۵۹ هیأت رئیسه شورای انقلابی به تصویب رسیده تحت فیصلـه شماره (۳) مورخه ۲۵ حمل ۱۳۵۹ تائید و تصویب نمود .

مراتب تصویب شورای انقلابی که به منظوری رئیس شـورای انقلابی جمهو ری دمو کرا تیـک افغا نستان رسیده و بفرمان شماره ۷۸ مورخه ۲۷ر۱ر۱۳۵۹ به حکومت ابلاغ گردیده بشما اطلاع و یـک کاپی از اصول مذکور ارسال گردید تا در جریدهٔ رسمی نشر نمایید .

اسد الله سروری

معاون شورای انقلابـی

و معاون صدر اعظـم

جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسي اصولو د تصویب او اعلام په باب د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا تاریخي اعلامیه

د ۱۳۵۹ کال د حمل ۲۵

دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابي شورا :

ـ دافغانستان د ټولو زیار کښو مسلمانو خلکو په نمایندګۍ ،

ـ د کارګرانو ، بزګرانو ، کسبګرو کوچیانو ، روښنفکرانو او نورو زیار کښانو او د هیواد د ملیتونو ، قومونو او قبایلو د دموکراتیکو او وطن پالو قوتونو د ربښتینې ارادې او ګټو په اساس ،

ـ دافغانستان د ویاړمنو خلکو تاریخي ملي ، فرهنګي او دیني عنعنو ته په زوره درناوي او جدي پاملرنه ،

ـ د اسلام د سپیڅلي دین په بشپړه پیروي ،

ـ د بشر د حقوقو نړیوالې اعلامیې ته په درناوي ،

ـ د سولې له غوښتنې او د سیمې او نړۍ له ټولو خلکو سره د دوستۍ او همکارۍ د سیاست په پیروي ،

دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د ملي استقلال او ملي حاکمیت ، د ځمکې د تمامیت او ولسي نظام نه د دفاع په منظور .

زموږ په واحد وطن افغانستان کښې د اوسیدونکو خلکو ، ټولو

اعلامیهٔ تاریخی شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان مبنی بر تصویب و اعلام اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان

۲۵ حمل ۱۳۵۹

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان :

ـ به نمایندگی از تمام مردم مسلمان زحمتکش افغانستان ،

ـ به اساس اراده واقعی ومنافع کارگران ، دهقانان ، کسبه کاران ، کوچیان ، روشنفکران وسایر زحمتکشان وکلیه نیرو های دموکراتیک ووطنپرست تمام ملیتها ، اقوام وقبایل کشور .

ـ با احترام عمیق ورعایه جدی به عنعنات تاریخی ، ملی ، فرهنگی ودینی مردم شرافتمند افغانستان .

ـ با پیروی قاطعانه از دین مبین اسلام ،

ـ با احترام به اعلامیه جهانی حقوق بشر ،

ـ با پیروی از سیاست صلحجویانه ، دوستی وهمکاری با تمام خلق های منطقه و جهان ،

بمنظور دفاع از استقلال ملی و حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و نظام مردمی جمهوری دموکراتیک افغانستان ،

رسمی جریده

ملیتو نو ، قومو نو او قبایلو د
یووالی ، وروری او اتحاد د ټینګښت
په منظور .

د ثور د ملی دموکراتیک انقلاب
د بریالی انکشاف او د سولی او کار ،
آزادی او عدالت ، وروری او برابری
دموکراسی او ترقی د نوی ټولنی
د جوړولو په بنا د هغه د هدفونو
او ارمانونو د تحقق په منظور
د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت
اساسی اصول تصویب ، خپاره او
انفاذ یی د ۱۳۵۹ کال د ثور له
لومړی نیټی نه اعلاموی .

بمنظور تحکیم وحدت ، اتحاد
وبرادری خلقها وتمام ملیت ها ،
اقوام وقبایل ساکن در وطن واحد
مان افغانستان ،

بمنظور انکشاف پیروزمند
انقلاب ملی دموکراتیک ثور
وتحقق اهداف وآرمان های آن مبنی
برایجاد جامعه نوین صلح و کار ،
آزادی وعدالت ، برادری وبرابری
دموکراسی و ترقی اصول اساسی
جمهوری دموکراتیک افغانستان
را تصویب نشر و انفاذ آنرا از تاریخ
اول ثور ۱۳۵۹ اعلام میدارد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت اساسي اصول

د۱۳۵۷ کال دثور انقلاب چې د۱۳۵۸ کال دجدی په شپږمه نیټه د افغانستان له ویاړ نه ډک ملي تاریخ کې خپل نوی پړاو ته ورسید، فیوډالي ضد او امپریالیستي ضد ملي دموکراتیک انقلاب یې پیل کړ. دثور دانقلاب په نتیجه کې دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت نوی طراز دولت چې دهیواد دزیارکښانو او ټولو خلکو دخلکو دځنځیرنیو ارمانونو ښکارندوی او دګټو مدافع دی منځته راغی. دافغانستان پتمن او زیار کښ خلك دټولنې دجوړولو په لاره چې دسولې او آزادۍ، ترقۍ او عدالت، وروری او برابری په بنسټ ټینګ ولاړ دی واقع شول. دافغانستان سوقول دپیرته پاته توب نه دټولنیز، اقتصادی او فرهنګی پرمختګ په لور دافغانستان د خلکو ددموکراتیک ګوند د هیواد کارګری طبقی او ټولو زیار کښانو ګوند تر لارښوونې لاندې دخلکو دپراخو پرګنو دارادې، دملي تاریخي، کلتوري او دیني عنعنا تو دجدي رعایت داسلام دسپیڅلي دین داصولو دښېړې پیروي، دبشر د حقوقو

اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان

انقلاب ثور ۱۳۵۷ که در ٦ جدی ۱۳۵۸ وارد مرحله نوین خود در تاریخ پر افتخار ملی افغانستان گشت. انقلاب ملی ـ دموکراتیک ضد فیودالی وضد امپریالیستی را آغاز نمود، در نتیجه انقلاب ثور دولت طراز جدید جمهوری دموکراتیک افغانستان که بیانگر آرمانها ومدافع منافع دیرینه زحمت کشان وتمام خلق های کشور میباشد بوجود آمد. مردم شرافتمند وزحمتکش افغانستان در مسیر تحول انقلاب اجتماعی وقوام ملی وبه پیروزی رساندن نهایی انقلاب ملی دموکراتیک واعمار جامعه نوین که برمبنای صلح وآزادی، ترقی و عدالت، برادری وبرابری استوار است قرار گرفتند. سوق دادن افغانستان از عقب ماندگی بسوی پیشرفت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان، حزب طبقه کار گر وتمام زحمت کشان کشور به اساس اراده توده های وسیع مردم، احترام عمیق ورعایت جدی عنعنات ملی، تاریخی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

اعلامیی د درناوی په اساس دسوله ایز او دسیمی او دنړی له ټولو خلکو سره ددو ستی او همکا ری د سیاست په بنسټ صورت مو مـی.

دافغا نستان دمو کرا تیك جمهور یت له ملی استقلال، ملـی حاکمیت اود ځمکی دتما میت نـه دفاع، دثور دانقلاب دګټوژورټینګښت اودهغه دلوړو هد فونو او ارما نونو تحقق، دافغا نستان په دمو کراتیك جمهوریت کی دمتر قی او پرمـخـ تلونکی نظام له پخوا نه زیـات ټینګښت ، ودی او بشپړ تیا، دفیوډالی ضد او امپر یالیستی ضد،ملی او دمو کرا تیك انقلاب په بد لونواو دهیواداود ثور دانقلاب په دفاع کـی دهیواد د زیار کښانو او ټو لـو دمو کراتیکو ، ترقی غو ښتونکـو او وطن پالونکو قوتونو دپراخـه ګډون تامین چی دافغا نستان دخلکود دموکرا تیك گوند او دانقلا بـی شورا له خوا صو رت مو می ، خپلـه وظیفه ګڼی.

دپور ته ذکر شو یو هد فو نـو دتحقق په منظور دافغا نستان د دمو کرا تیك جمهور یـت انقلا بی

کلتو ری ودینی مـردم با پیـروی قاطعانه از اصول دین مبین اسلام ، احترام به اعلامیه حقوق بشر بـر مبنای سیاست صلحجویانه، دوستی و همکاری با تمام خلق های منطقه و جهان صورت میگیرد .

جمهوری دمو کراتیك افغانستان دفاع از استقلال ملی ، حاکمیت ملی تمامیت ارضی ، تحکیم عمیق دست آورد های انقلاب ثور و تحقـق اهداف و ارمان هایوالای آن، تحکیم رشد و تکامل بیش از پیش نظام مترقی و پیشرو در جمهـو ری دمو کراتیك افغا نستان ، تامیـن اشتراك وسیع و فعال زحمتکشـان و تمام نیرو های دمو کرا تیـك ، ترقیخواه و وطن پرست کشور در تحولات انقلاب ملی و دمو کرا تیك ضد فیودالی و ضد امپریا لیستـی و دفاع از وطن و انقلاب ثور راګه توسط حزب دمو کراتیك خلـق افغا نستان و شورای انقلابیصورت میگیرد ، وظیفه خود میداند .

بمنظور تحقق اهداف متـذکره، شورای انقلابی جمهوری دموکراتیك

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

شورا د هیواد دډیر لوړ رو لتی‌قدرت داور گان(مقام) اودافغا نستان دټولو خلکو دارادی دآزادی دربښتینی ممثل په‌توگه پریکړه وکړه چی دلویـــــی جرگی (عالی شورا) له خوا دافغا ـ نستان ددمـــو کراتیک جمهو ریت د اساسی قا نون دتصو یب ترو ختـــه پوری دی دافغا نستان ددموکرا تیک جمهور یت دغه اسا سی‌اصول‌منظور اونافـــذ شي .

افغا نستان به مثابه عالیتریـــــــن اورگان (مقام) قدرت دولتی کشور و ممثل واقعی آزادی اراده تمام مردم افغا نستان فیصله نمود که تازمان تصویب قانون اساسی جمهـــو ری دمو کرا تیك افغا نستان بوسیلـــه لویه جرگه (شورای عالی) این‌اصول اساسی جمهو ری دمو کرا تیـــك افغا نستان منظور و نافذ گردد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

لومړی فصل : دټولنیز، سیاسی او اقتصادی نظام اساسات

دوهم فصل : داتباعو اساسی حقوق او مکلفیتونه

دریم فصل : دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت لویه جرگه (عالی شورا)

څلورم فصل : دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت انقلابی شورا

پنځم فصل : دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا

شپږم فصل : ددولتی قدرت او اداری سیمه ایز اورگانونه

اووم فصل : قضایی نظام او د محکمو فعالیت

اتم فصل : څارنوالی

نهم فصل : نښان ،بیرغ ،پایتخت

لسم فصل : نهایی حکمونه

فصل اول : اساسات نظام اجتماعی ، سیاسی واقتصادی

فصل دوم : حقوق اساسی و مکلفیت های اتباع

فصل سوم : لویه جرگه (شورای عالی) جمهوری دموکراتیک افغانستان

فصل چارم : شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

فصل پنجم : شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان .

فصل ششم : اورگانهای محلی قدرت دولتی واداره

فصل هفتم :نظام قضایی‌و فعالیت محاکم

فصل هشتم : څارنوالی

فصل نهم : نشان ، بیرق ، پایتخت

فصل دهم : احکام نهایی

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

لومړی فصل

د تولنیز، سیاسی او اقتصادی نظام اساسات

لو مړی ماده :

دافغانستان دمو کرا تیک جمهوریت دافغانستان دټولو مسلمانو زیارایستونکو خلکو اعم له کارګرانو بزګرانو ، کسبګرو ، کوچیانو ، روشنفکرانو او د نورو زیارکښانو او د هیواد دټولو ملیتونو او قومونو اودټولو دموکراتیکو او هیوادپالو نکو قوتونو مستقل او دموکراتیک دولت دی .

دوهمه ماده:

دولت دخلکو دسوکالی او نیکمرغی لپاره خدمت کوی، دافرادو سوله ایز ، مصوون او سوکاله ژوند او هر اړخیزه وده اود هغوی د حقوقو. ملکیت ، حیثیت ، رسوم او ملی عنعنا توساتنه تامینوی . د افغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دولتی قدرت دښار او کلی په زیارکښانو پوری اړه لری اود بشپړو دولتی او سیمه ایزو اورګانو له خوا چی په دموکراتیک ډول منځته راځی عملی کیږی .

فصل اول

اساسات نظام اجتماعی، سیاسی و اقتصادی

ماده اول :

جمهوری دموکراتیک افغانستان دولت مستقل و دموکراتیک تمام مردم زحمت کش مسلمان افغانستان اعم از کارگران ، دهقانان، کسبه کاران ، کوچیان ، روشنفکران و سایر زحمتکشان و تمام نیروهای دموکراتیک و وطنپرست کلیه ملیت ها و اقوام کشور میباشد .

ماده دوم :

دولت برای رفاه و سعادت مردم خدمت نموده ، زندگی صلح آمیز ، مصئون و آرام . رشد همه جانبه افراد ، حفظ حقوق ، ملکیت، حیثیت رسوم و عنعنات ملی ایشان راتامین میکند . در جمهوری دموکراتیک افغانستان قدرت دولتی متعلق به زحمتکشان شهر وده میباشد و توسط اورگان های کاملا دولتی و محلی که از طریق دموکراتیک تاسیس میشود عملی میگردد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

دریمه ماده :

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دزیار کښانو قدرت دپلار وطنی په پراخه ملی جبهه متکی دی چی کارگران، بزگران، کسبگران، کوچیان، روشنفکران، ښځی، ځوانان اود هیواد ټولو ملیتونو او قومونو، ټولو مترقی او وطن پالونکو قوتونو اوټولنیزو اوسیاسی سازمانونو نمایندگان دافغانستان دخلکو ددموکراتیک گوند تر لارښوونی لاندی دنوی، آزادی اود موکراتیکی ټولنی دجوړولو تر عمومی پروگرام لاندی سره یوموټی کوی.

دپلار وطنی ملی جبهه موظفه ده چی دهیواد دملی پراختیا او دموکراتیکو دندو په تعمیل، په وطن پالونکی روحیه دخلکو په روزنه او دټولنی اودولت دچارو په اداره کی داتباعو دپراخه جلب لپاره دخلکو دټولو قوتونو په یوموټی کولو کی مرسته وکړی.

خلورمه ماده :

دافغانستان د خلکو دموکراتیک گوند، دهیواد دکارگری طبقی اوټولو زیارکښانو گوند، دټولنی اودولت لارښوونکی او سوق کوونکی قوت دی، دکارگرانو، روشنفکرانو،

ماده سوم :

قدرت زحمتکشان در جمهوری دموکراتیک افغانستان متکی به جبهه وسیع ملی پدر وطن است که کلیه کارگران، دهقانان، کسبه کاران، کوچیان، روشنفکران زنان، جوانان و نمایندگان تمام ملیت ها و اقوام، کلیه نیرو های مترقی، دموکراتیک و وطن‌پرست و سازمان های اجتماعی و سیاسی کشور را تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان به اساس برنامه عمومی اعمار جامعه نوین، آزاد و دموکراتیک متحد میسازد.

جبهه ملی پدر وطن موظف است تا در اتحاد تمام نیرو های خلق جهت فعالیت مشترک در تعمیل وظایف انکشاف ملی و دموکراتیک کشور، در تربیه مردم به روحیه وطن پرستانه و جلب وسیع اتباع در اداره امور دولت و جامعه مساعدت کنند.

ماده چارم :

حزب دموکراتیک خلق افغانستان حزب طبقه کارگر و تمام زحمتکشان کشور، نیروی رهبری کننده و سوق دهنده جامعه و دولت بوده بیانگر اراده و منافع کارگران، دهقانان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

ټولو زیار ایستو نکو او ملی دمو کرا تیکو قو تو نو دارادی‌ښکاره ندوی اودافغا نستان دوا حد وطن دټو لو او سیدو نکو خلکو دربنتینو ګټو ثابت قد مه مدا فع دی .

دافغا نستان دمو کرا تیک ګو ندد افغا نستان دخلکو دارا دی په اساس په خپل کور نی او با ندنی سیا ست کی دملی او دمو کرا تیک انقلاب اصول دعمل ملاك ګر ځوی ، دثور دانقلا ب‌هدفو نو او دندو تدریجی تعمیل ټاکی دنوی ، عا دلا نه اودفرد له خوا دفرد داستثمار نه د خلاصی ټولنی دجوړیدلو په لار کی دافغا - نستان دټولو خلکو دمبا رزی‌لارښوو ونه کوی.

پنځمه ماده :

دافغا نستان په دمو کرا تیک جمهو ریت کی داسلام دسپیڅلی دین در ناوی ، رعا یت او سا تنه تا مینیږی اودټو لو مسلما نا نو لپاره ددینی او مذ هبی مرا سمود پای ته رسولو آزادی تضمینیږی .

دنورواديا نو پیروان د خپلو دینی او مذهبی مرا سمو په سر ته رسو لو کی چی دټو لنی هو سا یی او امنیت ا خلال نه کاندی بشپړه آزا دی لری .

له اتباعو نه هیڅوك حق نه‌لری‌چی له دین نه دملی ضد اود خلکو

رو شنفکران ، تمام زحمتکشان ، نیرو های ملی و دمو کرا تیک و مدافع ثابت قدم منافع واقعی تمام خلق های ساکن وطن واحد افغا نستان میباشد .

حزب دمو کرا تیك خلق افغا نستان به اساس اراده خلق افغا نستان اصول انقلاب ملی و دمو کرا تیك را در سیاست داخلی و خارجی خویش ملاك عمل قرار داده ، تعمیل تدریجی اهداف و وظایف انقلاب ثور را تعیین نموده مبارزه تمام خلق افغا نستان را در ایجاد جامعه نوین ، عادلانه و فارغ استثمار فرد از فرد رهبری میکند .

ماده پنجم :

در جمهو ری‌دمو کرا تیك افغانستان احترام ، رعایت و حفظ دین مبین اسلام تامین میشود و آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی برای تمام مسلما نان تضمین میگردد .

پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم دینی و مذهبی شان که آسایش و امنیت جامعه را تهدید ننماید آزادی کامل دارند .

هیچ یك از اتباع حق ندارد از دین به مقصد تبلیغات ضد ملی و

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

ضد تبليغا تو اود افغا نستان ددموـ كراتيك جمهو ريت او دافغا نستـــان دخلكو دګټو خـــلاف دنو رو اعما لو دار تكا ب دوسيلي په مقصد استفاده وكړي .

دو لت درو حا نيو نو او ديني عاـ لمانو وطنپرستا نه فعا ليتو نـــــو سره دهغوي د دندو او مكلفيتو نو په پاى ته رسولو كي مر سته اومساعدت كوي .

شپږمه ماده :

دافغا نستان په دمـــــو كرا تيك جمهوريت كي دكار ګري اتحاد يـــو دښځو او ځوا نا نو دساز ما نونو، دعلمي، كلتوري او هنري انجمنو نواو دزيار كښنا نو دنورو ټو لنيزو او دمو كرا تيكو ساز ما نو نو چي په خپلو صفو فوكي كار ګران ،بزګران كسبګران ،رو شنفكران او نـــو ر خلك دتشكل دلوړ والي او دټولنيزو اوتوليدي فعا ليتو نو دار تقـــا ،د ثـــور دانقلا ب دهد فو نو اودند ود تعميل اود هغوي دځا نګړ وګټـــود تا مين په مقصد يو مو ټـــي كوي، تشو يق او ملا تړ كيږي .

اومه ماده:

دافغا نستان دمو كرا تيك جمهورـ يت دټولو مليتو نو ، قو مو نو او

ضد مردمی وو سيله ارتكاب ساير اعمال خلاف منافع جمهـــــو ری دمو كرا تيك افغا نستان و خلـــق افغا نستان استفاده كند .

دولت به فعاليت های وطـــــن پرستانه روحانيون و علمای دينی در اجرای وظايف و مكلفيت های شان كمك و مساعدت ميكند .

ماده ششم :

در جمهوری دمو كرا تيـــــك افغانستان فعاليت های اتحاديه های كارگری ، سازمان های زنـــان و جوانان ، انجمن هایعلمی ،كلتوری و هنری وساير سازمان هــــــای اجتماعی و دمو كرا تيك زحمتكشان كه در صفوف خويشس كار گران ، دهقانان ،كسبه كاران ، روشنفكران و ساير اهالی را به مقصد بالابردن تشكل و ارتقای فعاليت هــــــای اجتماعی و توليدی ، تعميل اهداف و وظايف انقلاب ثور و تامين منافع خاصه ايشان متحد ميسازندتشويق و پشتيبا نی ميشود .

ماده هفتم :

جمهو ری دمو كرا تيك افغا نستان سياست تساوی حقوق ، دوستـــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قبیلو اعم له لوی او کوچنی نه چی زمونږ په واحد وطن افغانستان کی اوسیږی دحقوقو دبرابرښت،د وروړ گلو یزی دوستی اود هر اړخیزی ودی سیاست عملی کوی دثور دانقلاب دهدفونو او ارمانونو دتحقق په منظور په مبارزه کی د هیواد دټولو ملیتونو ،قومونو اوقبیلو په یووالی کی مساعدت کوی اودهغوی قانونی حقوق تامین اوتضمینوی .

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت هدف دهیواد دټولو سیمو داقتصادی ،اجتماعی او فرهنگی ودی په سطح کی دنا- برابری له منځه وړل دی .

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت دهیواد دټولو ملیتونو قومونو او قبیلو فرهنگی ډیره بیه او گران آثار او عنعنات ساتی اوپراختیا ورکوی .

اتمه ماده :

دافغانستان ددموکراتیک جمهو- ریت وسله وال پوځ او څارندوی د ثور دانقلاب له گټو ، ملی استقلال، دځمکی وحدت او تمامیت اوملی حاکمیت نه دفاع کوی .

دولت دوسله وال پوځ اوڅارندوی دپیاوړتوب او استحکام اود هغو

برادرانه و رشد همه جانبه تمام ملیت ها، اقوام و قبایل اعم ازخورد و بزرگ ساکن در وطن واحد مان افغانستان را عملی ساخته به همبستگی زحمتکشان تمام ملیتها، اقوام و قبایل کشور در مبارزه به منظور تحقق اهداف و ارمان های انقلاب ثور مساعدت کرده و حقوق قانونی ایشانرا تامین و تضمین میکند .

هدف جمهوری دموکراتیک افغانستان امحای عدم تساوی در سطح رشد اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی تمام مناطق کشور میباشد.

جمهوری دموکراتیک افغانستان بهترین و گرانمایه ترین آثارمیراث فرهنگی و عنعنات تمام‌ملیتها ،اقوام و قبایل کشور را حفظ و انکشاف میدهد .

ماده هشتم :

قوای مسلح و څارندوی جمهوری دموکراتیک افغانستان از دست آورد های انقلاب ثور ، استقلال ملی وحدت و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی کشور دفاع میکند .

دولت به منظور تقویه و استحکام قوای مسلح و څارندوی و تربیه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنسو بینو دوطن پالنی او له وطن سره دمینی ، دثور دانقلاب د هدفونواوارمانونوسره‌دصداقت ، دنورو هیوادونو له‌زیارکښانو سره‌د یووالی په روحیه دروزلو په منظور اوپه ټولنیز او سیاسی ژوند کی دوسله وال ځواک دمنسوبینو ګډون دتامین اود هغوی دکورنیو مادی وضعی دښه‌والی په منظور لازم تدبیرونه نیسی .

نهمه ماده :

دولت دهیواد دقبایلو دمشرانو، سپین ږیرو او ټولو غړو دوطنپرستانه رول چی په خپلو سیمو کی سوله، وروری او هوساییتامین او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت له پولونه دفاع کوی ملاتړ کوی او ددغه پتمن فعالیت په اغیزمن تعمیل کی له هغوی سره هر اړخیزه مرسته کوی .

لسمه ماده :

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت خارجی سیاست دبشپړی سولی په ټینګښت ، دبین المللی پراخی همکاری په پراختیا او د هیواد ددولتی ګټو په ساتنه استوار دی .

منسوبین آن به روحیه وطن پرستی و عشق بوطن ، صداقت به اهداف و آرمانهای انقلاب ثور ، همبستگی بازحمت کشان سایر ممالک و به منظور تامین اشتراک منسوبین قوای مسلح در حیات اجتماعی و سیاسی و بهبود وضع مادی فامیل های ایشان تدابیر لازم اتخاذ میکند .

ماده نهم :

دولت نقش وطن پرستانه سران و ریش سفیدان و تمام اعضای قبایل کشور را که درنواحی خود صلح ، برادری و آرامی را تامین و از سر حدات جمهوری دموکراتیک افغانستان دفاع میکنند ، پشتیبانی به عمل می آورد و در تعمیل موثراین فعالیت‌نجیبانه مساعدت همه جانبه را به آنان مبذول میدارد .

ماده دهم :

سیاست خارجی جمهوری دموکراتیک افغانستان برتحکیم صلح عام و تام ، انکشاف همکاری های وسیع بین المللی و حفظ منافع دولتی کشور استوار است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

دافغانستان ددمو کرا تيـــک جمهور يت دخار جي سيا ســـتِ د فعاليت اساس دسو له ايز گډ ژوند اصول او دعدم انسلاك مثبت او فعال سيا ست تشکيلوی .

يوولسمه ماده:

دافغا نستان دمو کرا تيـــک جمهور يت خپله هر اړ خيزه عنعنوی دوستي او همکاری له شوروی اتحاد سره او ددو ستي اود همکا ری منا سبات دسو سيا ليستي اتحاد لـــه نورو هيوادو نو سره دانترنا سيونا ليستي يووا لی پر اصل پــــراخ او ټينگوی .

دو لسمه ماده :

دافغا نستان دمو کرا تيـــک جمهور يت ديو سو له غو ښتو نکـي هيواد په حيث دنو روهيوا دو نـــو مخصوصا دگاونډ يو هيوادو نو اود نړی ټولو مسلما نو ملتو نــو او دولتو نو سره ددو ستا نه مناسباتو دسا تنې او ټينگښت لپا ره ملــــی استقلال، ملي حا کميت او دځمکی تما ميت ته دمتقا بل احترام اود يو بل په کور نيو چارو کی دلا س نـه وهلو په اسا س په ټينگه زيارباسی اود سو لی، آزا دی، تر قــی اود دوی په منځکی دهمکاری له پاره په عمو مې هڅه کی دمسلما نو اونـورو

اساس فعاليت سياست خارجـی جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان را اصول همزيستی مسالمت آميز و سياست عدم انسلاك مثبت وفعال تشکيل ميدهد .

ماده ياز دهم :

جمهو ری دمو کراتيك افغانستان دوستی و همکاری همه جانبه عنعنوی خود را با اتحاد شوروی و همکاری و مناسبات دوستی رابا سايرممالك اتحاد سو سيا ليستی بر اصــــل همبستگی انترنا سيو نا ليستـــی توسعه و استحکام می بخشد .

ماده دوازدهم :

جمهو ری دموکراتيك افغانستان بحيث يك کشور صلح جو بـــرای حفظ و تحکيم مناسبات دو ستانه با ساير ممالك ، بخصوص با ممالك همسايه و تمام ملل و دول مسلمان براساس احترام متقابله به استقلال ملی و حاکميت ملی ، تماميت ارضی و عدم مداخله در امور داخلی يکديگر مجدانه سعی نموده و جهت توحيد مساعی مسلما نان و ساير خلق ها در تلاش عمومی برای صلح ،آزادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

خلکو دګو ښښو نو دیو والي سره مرسته کوي .

دیار لسمه ما ده :

دافغا نستان دمو کرا تیك جمهوريت په سیمه کې دګا و نډ یـــو هیوادو نوتر منځ دټولونا حله موجودو مسا یلو دعا دلانه او سو له ایز حل لپاره دنیکی ارا دی او سو له ایز ګډژوندداصو لو په اساس زیارباسي.

څوار لسمه ماده :

دافغا نستان دمو کرا تیـــك جمهور یت دسو لی ،ملي او اجتماعي ازادی ، دموکراسی ، ترقـــی لپاره اوداستعمار ، نوی استعمار اوامپر- یا لیزم په خـــلاف ، دصهیو نیزم، رسیزم ، فاشیزم ، نژادی تبعیض‌او اپار تاید په خـــلاف دنړی دملتو نو او خلکو دمبارزو ملاتړ کوي .

پنځلسمه ما ده:

دافغا نستان دمو کراتیك جمهوریت دنړیوالی سولی ددفاع لپـــاره ، د عمو می بی وسلی کو لو اودتسلیحاتي مسا بقو دبند ولو ، دذروی وسلی د پراختیا دمخنیوی، دپردیو په خاوره کي دتیری کوونکو نظامی هډو د له منځه وړ لو ، دبین المللی کشا لـــو دتخفیف دپرو سی دپر اختیا اوژور- تیا اود بین المللی اقتصا دی عا دلانه

ترقي و همکاری بین ایشان‌مساعدت میکند .

ماده سیز دهم :

جمهو ری دموکراتیك افغانستان برای حل عادلانه و صلح آمیز تمام مسایل حل نشده مو جوده بیـــن کشور های همسایه در منطقه بـــر اساس اراده نیك و اصول‌همزیستی مسالمت آمیز صرف مساعـــــی میکند .

ماده چاردهم :

جمهو ری دموکراتیك افغانستان از مبارزه ملل و خلق های جهان برای صلح ، آزادی ملي واجتماعی دمو کراسی، ترقی وبرضد استعمار، استعمار نو و امپریالیزم ، برضـد صهیو نیزم ،رسیزم ، فاشیـــزم تبعیض نژادی و اپار تاید پشتیبانی میکند .

ماده پانزدهم :

جمهو ری دموکراتیك افغانستان بخاطر دفاع از صلح جهانـــی ، در جهت خلع سلاح عمومی و قطـــع مسا بقات تسلیحا تی ، جلو گیری از توسعه اسلحه ذروی ،ازبین‌بردن پایگاه های نظامی متجاوز در قلمرو بیگا نگان ، انکشاف وتعمیق پروسه تخفیف تشنجات بین المللـــی و استقرار نظم عادلانه اقتصادی بین-

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

نظم دټینگیدلو په لارکي زيار باسي.

دافغا نستان په دمو کرا تیـــک جمهوریت کی دجنگ تبلیغ منع دی.

شپاړسمه ماده :

د افغا نستـــان دمو کرا تیـــک جمهور یت دملگرو ملتو نو دسازمان دمنشور اود بین المللی حقو قـــو دعمومی منل شویو اصولو در ناوی اورعایت کوی ، دسولی دټینگښت اودبین المللی همکا ریو دپرا ختیـــا په بنا دملگرو ملتو نو دسا زمـــان دفعالیتو نو ملاتړ کوی .

او لسمه ما ده :

دافغا نستان پـــه دموکراتیـک جمهو ریت کی ملکیت په دو لتـــی (دخلکو عام ملکیت) کو پرا تیفی ، خصو صی اود شخصی ملکیت پـــه بڼو مو جود دی .

دو لت دملکیت ټو لی قا نو نی بڼی سا تی او دفاع یی کوی .

دځمکی لاندی منا بعو ، دنو رو طبیعی منا بعو ، دانر ژی دمنا بعو دبا نکو نو، دبیمی دمو سسو او پـــه درندو صنا یعو کی دتو لید عمـــده وسایلو ، دمخابراتی دستگـــاوو، د را دیو او تلو یز یون ملکیت پـــه دولت پوری منحصر دی .

المللی مساعی به عمل می آورد .

در جمهوری دمو کرا تیـــک افغانستان تبلیغ جنگ ممنـــو ع است .

ماده شانزدهم :

جمهوری دمو کرا تیـــک افغا نستان منشور ساز مـــا ن ملل متحد وا صول قبول شـــده عمو می حقو ق بین المللی را احترام ورعا یت کرده از فعا لیت هـــا ی سازمان ملل متحد مبنی بر تحکیم صلح و انکشاف همکاری هـــای بین المللی پشتیبانی میکنند .

ماده هفد هم :

در جمهوری دمو کرا تیـــک افغا نستان ملکیت به اشکال دولتی (ملکیت عامه مردم) کو پرا تیفی ، خصو صی و ملکیـــت شخصـــی وجود دارد .

دولت تمام اشکال ملکیت قانونی را حفظ ودفاع میکنند .

ملکیت منابع زیر زمینی ، سایرمنابع طبیعی،منابع‌انرژی، بانکها،موسسات بیمه ، وسایل عمده تولید درصنایع ثقیله ، دستگاه های مخابراتـــی رادیو و تلویز یون منحصر به‌دولت میباشد .

ملکیت عامه مردم از حمایـــه مخصو ص بر خور دار است .

دو لت د هغو شر کتو نو دفعالیت چې په کې ونډه لري تشو یق ،حمایت او څارنه کوي .

اتلسمه ماده :

دولت دملي اقتصاد وده دهیواد د اقتصادي بېرته پاتېوالي دله منځه وړلو ،دافغا نستان دټو لو ملیتو نو ، قو مو نو او قبا یلو دخلکو دژوند دسطحې دلو ړ ولو او داستثمار دټولو ډولو نو دله منځه وړلو اود ثور دانقلاب دار ما نو نو سره سم دنوي ټو لنې دجو ړو لو په منظور سو قوي .

دو لت په دې منظور دټو لنیزې او اقتصادي پرا ختیا پلا نو نه چې دزیار کښنا نو په جو ړو ونکي او خلاق فعالیت ولاړ دي په علمي ډول طرح او تنظیموي .

دو لت خصوصي تشبثات تشویق، حمایت او کنترو لوي او په دې هکله مادي او معنوي مر سته کوي .

نو لسمه ماده :

دولت په ځمکه با ندې دبز ګرانو او نورو زمیندا را نو ملکیت د قا نون سره سم محترم ګڼي او تضمین یې کوي .

دولت په کرنه کښې ددمو کراتیکو بد لو نو نو دتعمیل له پاره د بزګرا نو دپرا خو پر ګنو په ګټه اود

دولت فعالیت شر کتها یی را که در آن سهم دارد تشویق ، حمایه و نظارت میکند .

ماده هجدهم :

دولت رشد اقتصاد ملي را به منظور امحای عقب ماندگی اقتصادی کشور ، ارتقای سطح زندگی خلق های تمام ملیت ها ، اقوام و قبایل افغا نستان ، امحای تمام انواع استثمار و اعمار جامعه نو مطابق به‌آرمانهای انقلاب ثورسوق میدهد.

دولت به این منظور پلان های انکشاف اجتماعی و اقتصا دی راکه متکی به فعالیت سازنده و خلاق زحمت کشان است،علماطرح وتنظیم می کند .

دولت تشبثات خصو صی را تشویق ، حمایه و کنترول میکند و در زمینه مساعدت مادی و معنوی مینماید .

ماده نزدهم :

دولت ملکیت دهقانان و سا یر زمینداران را بر زمین مطابق به احکام قانون ،محترم شمرده وتضمین میکند .

دولت جهت تعمیل تحو لات دمو کرا تیک در زراعت به نفع توده های وسیع دهقانان و با اشتراک

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی په فعال کېدون کې بیرو نه‌نیسی او بزگرانو سره دبانکی پورونو له لاری لازمه مرسته کوی، دکرنی دماشین آلاتو، داصلاح شویو تخمونو، کیمیاوی سری په لاس ته راوړلو کی، دکرنی دمحصولاتواو اومو موادو په پلورلو کی مرسته کوی په کرنه‌کی دتولیدی. استهلاکی کوپراتیفونو اود هغه دنورو ډولونو وده او پراختیا تشویق او حمایه کوی.

شلمه ماده :

دولت دکوچیانو ، قبایلو او مالدارانو لپاره له څړځایونونه په وړیا ډول استفاده په عادلانه‌ډول تضمینوی اود کوچیانو لپاره د میواد په خاوره کی په آزاد ډول د گرځیدو حق هم تضمینوی .

دولت کوچیانو ، قبایلو او ما ـ لدارانو ته دبی عوضه مرستو او امتیازلرونکو شرطونو سره دبانکی پور له لاری لازمه مرسته کوی .نوری مرستی دهغوی دمالداری په وده ، دمحصولاتو په پلورلو او د ژوندمادی، فرهنگی او معیشتی سطحی په لوړولو کی کوی .

فعال ایشان تدابیر اتخاذ میکند.به دهقانان از طریق قرضه های بانکی کمك لازمه مینماید . برای دریافت ماشین آلات زراعتی ، تخم های بذری اصلاح شده ، کود کیمیاوی فروش محصولات و مواد خام زراعتی مساعدت میکند ، رشد و انکشاف کوپراتیف های تولیدی استهلاکی و سایر انواع آنرا در زراعت تشویق و حمایه مینماید .

ماده بیستم :

دولت برای کوچیان ، قبایل و مالداران امکانات استفاده رایگان را از چراگاه ها به صورت عادلانه تضمین مینماید و برای کوچیان حق سیر آزادانه را در قلمروکشور نیز تضمین میکند .

دولت برای کوچیان ، قبایل و مالداران از طریق کمك‌های بلاعوض و قرضه های بانکی به شرایط با امتیاز ، مساعدت لازمه مینماید و سایر مساعدت ها را در راه رشد مالداری فروش محصولات وارتقای سطح زندگی مادی ، فرهنگی و معیشتی ایشان مبذول می دارد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

يوويشتمه ماده :

دافغانستان دموکراتيک جمهوريت دکسبکرو توليدي فعاليت، دتوليد د سازمان ورکولو د زياتي اغيزي . داو موموادو دتامين اود محصولاتو دپلورلو په منظور په توليدي کوپراتيفونو کي دهغوي يووالي تشويق اوحمايه کوي.

دولت دملي اقتصاددپراختيا په منظور دخصوصي پانګه اچولو مصوونيت دقانون سره سم تضمينوي اود صنايعو په پراختيا ، خدماتو، ترانسپورت او کرنه کي دملي پانګه والو ګډون تشويق او حمايه کوي.

دولت دافغانستان دټولو خلکو دملي ګټو په پام کي نيولو سره دتجارت په ډګر کي دکورني او باندني تجارت دپراختيا تشويق اوڅارنه کوي ، په دي منظوردولت پرچون پلورنه او عمده پلورنه په آزاد ډول مجاز ګڼي اود بيو عمومي کنترول ور په غاړه دي . له تجارتي شرکتونو اوملي تاجرانو سره دوارداتو او صادراتو دباندني تجارت په عملي کولو کي مرسته کوي ،د توليداتو زياتوالي اود صادراتي مالونو دکيفيت لوړوالي هڅوي او دامپرياليستي انحصار دسيالي په مقابل کي يې حمايه کوي .

ماده بيست و يکم :

جمهوري دموکراتيک افغانستان فعاليت هاي توليدي کسبه کاران ، اتحاد داو طلبانه ايشان را در کوپراتيف هاي توليدي به منظور موثريت بيشتر ساز ماندهي توليد تامين مواد خام و فروش محصولات تشويق وحمايه ميکند .

دولت مطابق به قانون ، مصئونيت سرمايه گذاري هاي خصوصي را به منظور انکشاف اقتصاد ملي تضمين و اشتراك سرمايه داران ملي را در انکشاف صنايع،خدمات ترانسپورت و زراعت تشويق و حمايه ميکند .

دولت با در نظر داشت منافع ملي تمام مردم افغانستان درعرصه تجارت ، انکشاف تجارت داخلي و خارجي را تشويق و نظارت ميکند. به اين منظور دولت پرچون فروشي وعمده فروشي آزادانه را مجاز دانسته و کنترول عمومي قيم را بدوش دارد ،به شرکت هاي تجارتي و تاجران ملي در عملي ساختن تجارت خارجي ، واردات و صادرات مساعدت ميکند ، افزايش توليدات و ارتقاي کيفيت اموال صادراتي را تشويق و در مقابل رقابت انحصار امپرياليستي حمايت ميکند .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

دوه ویشتمه ماده:

دولت خصو صی ملکیت دقا نون سره سم سا تی او حما یه کوی‌یی. دخصو صی ملکیت نه دټو لنی او خلکو دګټو په خـلاف استفا ده‌مجاز نه‌ده .

دولت داتباعو شخصی ملکیـت چی‌له مجاز لاری په لاس را غلی‌وی تضمینوی . قا نون دخصو صی او شخصی ملکیت دورا ثت حـق ټاکی او تضمینوی یی .

دخصو صی ملکیت استمـلاک دبیی دورکړی په مقا بل کی دټولنیزعدالت اوقا نون سره سم مجاز دی .

درویشتمه ماده :

دولت دقا نون سره سم اودعدالت داصل په اسا س دما لیا تو دو لونه او اندازه دشخص دعا یدا تو سره‌سم ټاکی .

څلرویشتمه ماده :

دټو لنیزی ، فر هنګی‌او کلتو ری پراختیا په سا حه کی دافغا نستان دد‌مو کرا تیک جمهور یت پا لیسـی دکار ګرا نو ، بز ګـرا نو ، کوچیانو او رو شنفکرا نو ، کسبه کارا نو ، تاجرا نو ، رو حا نیو نو اود وطـن پا لو عا لما نو اود هیواد دټولودمو- کرا تیکو اووطن‌پالو قو تونو،دافغا- نستان دټولو ملیتو نو ، قو مو نو

ماده بیست و دوم :

دولت ملکیت خصو صـی را مطابق به قانون حفظوحمایت میکند. استفاده از ملکیت خصو صی علیه منافع جامعه و مردم مجاز نیست .

دولت ملکیت شخصی اتباع راکه از طریق مجاز بدست آمده تضمین میکند .

قانون حق و راثـت ملکیـت خصو صی و شخصی را تعییـن و تضمین میکند .

استملاک ملکیت خصو صـی در بدل تادیه قیمت مطابق به عدالـت اجتماعی و قانون مجاز است .

ماده بیست و سوم :

دولت مطابق به قانون و متکی‌بر اصل‌عدالت ، انواع و اندازه مالیات را طبق عایدات شخص تعییـن میکند .

ماده بیست وچارم :

پالیسی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان د رساحه انکشـاف اجتماعی ، فر هنگی و کلتـوری بر تحکیم وحدت کار گران ، دهقانـان کوچیان ، رو شنفکران ، کسبـه کاران ، تاجران ، روحانیون وعلمای وطن پرست و تمام نیرو هـای دمو کرا تیک و وطن پرست کشور تمام ملیت ها ، اقوام و قبایـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

اوقبایلو دو حدت پر ټینګښت ، دفیوډالی او ماقبل فیوډالی مناسباتو دبقایا وو، بیرته پاتیوالی ، بیکاری ، بیسوادی فقر، ناروغی په‌له منځه وړلو اود هری کورنی دژوند دمادی او کلتوری سطحی په لوړتیا استواره ده. په دی منظور په بشپړه توګه د بیسوادی له منځه وړلو ، دپوهنی، دروغتیا دساتنی او اجتماعی تامیناتو، علم‌او تخنیك ، کلتور او هنر، بدنی‌روزنی، سپورت او معیشتی خدماتو پراخ انکشاف په متداوم ډول عملی کیږی .

پنځه ویشتمه ماده :

دولت زیار کښانو ته دهستوګنی دمساعدوکورونو تامینول له خپلو عمده وظیفو څخه بولی .

شپږ ویشتمه ماده:

کورنی، مور او کو چنی ددولت ترخاصی حمایی لاندی نیول کیږی.

دو لت دمور او کو چنی دروغتیا په هکله خاصه پاملرنه‌کوی اوښځی ته دزده کړی ، دمسلك دتر لاسه کولواود کار دبرابرولو لپاره لازم تدبیرونه نیسی .

دولتی‌اورگانونه،ټولنیز سازمانونه او ښوونځی موظف دی چی د کوچنیانو په روزنه کی له کورنیو سره مرسته وکړی .

افغانستان ، امحای بقایای مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی ، عقب ماندگی ، بیکاری ، بیسوادی ، فقر مرض و ارتقای سطح زندگی مادی و کلتوری هر خانواده استوار است .

به این منظور پروگرام‌های مبنی بر امحای کامل بیسوادی ، انکشاف وسیع معارف ، حفظ الصحه و تامینات اجتماعی علم و تخنیك کلتور و هنر ، تربیت بدنی سپورت و خدمات معیشتی بصورت متداوم عملی میگردد .

ماده بیست و پنجم :

دولت تامین منازل مسکونی مساعد را برای زحمت کشان یکی از وظایف عمده خود می شمارد .

ماده بیست و ششم :

خانواده ، مادر و طفل تحت حمایه خاص دولت قرار میگیرد ، دولت در مورد صحت مادر و طفل توجه خاصی مبذول میدارد و جهت ایجاد شرایط وسیع برای زن در تحصیل ،کسب مسلك و تدارك کار تدابیر لازم اتخاذ مینماید . اورگان های دولتی ، سازمان های اجتماعی و مکاتب موظف اند در تربیه‌اطفال به خانواده ها کمك کنند .

دولت دځوانانو موا ظبت په غاړه اخلی ، دهغوی لپا ره دتعلیم او مسلکی زده کړی امکانات برابروی دهغوی لپاره دکار دتا مین پهخاطر، دمعنوی او اخلا قی روزنی ،جسما نی ودی اود نوی ټولنی په جوړ و لوکی دپراخه او خلاق ګډون په منظور مرسته کوی .

دولت مواظبت جوانان را به عهده میگیرد ، برای آنان امکانات تعلیم و آموزش مسلکی را فراهم میسازد ، جهت تامین کار به آنان ایجاد شرایط مساعد جهت تربیه معنوی واخلاقی ، رشد جسمانی و اشتراك وسیع خلاق در اعمار جامعه نوین مساعدت میکند .

دوهم فصل
داتباعو اساسی حقوق او مکلفیتونه

فصل دوم
حقوق اساسی و مکلفیت های اتباع

اوه ویشتمه ماده :

دافغا نستان دد مو کرا تیك جمهور یت تا بعیت دافغا نستان دټولو خلکو لپا ره یو ډول او برابر دی .

دافغا نستان دد مو کرا تیك جمهور یت دتا بعیت لاس ته را وړل اود هغه له لاسه ور کول دقا نون په واسطه تنظیمیږی .

دافغا نستان اتباع په خارج کی دافغا نستان ددمو کرا تیك جمهوریت له حما یت او ملا تړ نه بر خور داره دی. دافغا نستان ددمو کرا تیك جمهور یت هیڅ تبعه خار جی دو لت ته نه سپا رل کیږی .

ماده بیست و هفتم :

تابعیت جمهو ری دمو کرا تیك افغانستان برای تمام مردم افغانستان یکسان و مساوی است .

حصول تا بعیت جمهو ری دمو کرا تیك افغا نستان و سلب آن توسط قانون تنظیم می گردد .

اتباع افغا نستان در خارج از حمایت و پشتیبانی جمهو ری دمو کرا تیك افغا نستان بر خور دارند

هیچ یك از اتباع جمهو ری دمو کرا تیك افغا نستان به دولت خارجی تسلیم داده نمیشود .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتمه ماده :

دافغا نستان ټول اتباع دقا نون په مقا بل کی برابر دی .

دافغا نستان ټول اتباع دنژا دی، ملی، قبیلوی ،ژبنی ، جنس، دسکو-نت او اقا مت ځای،دین، زده کړو، نسب ، شتمنی او ټولنیز مو قـف دتعلـق په پام کی نیو لو نـــه پرته مسا وی حقوق او مکلفیتو نــه لری.

دافتصا دی ،سیا سی ، ټو لنیزاو کلتوری ژوندا نه په ټو لو چا رو کی د اتباعو دحقو قو برابری تا میــن کیږی .

هیڅوك نشی کولای له دمو کرا-تیکو حقوقو او ازاد یو نه دافغانستان ددمو کرا تیك جمهور یت دګټــو او نورو اتبا عو دحقو قو په خـلاف استفا ده وکړی .

نهویشتمه ما ده :

دافغا نستان ددمو کرا تیـــك جمهور یت داتبا عو لپا رهلانه نـــی دمو کرا تیك حقوق او ازا دی تا مین او تضمینیږی :

۱ـ دژوند او مصوونیت حق .

۲ـ داسلام دسپیڅلی دین دمنا-سکو دبشپړه ادا کو لو او همدارنګه دنورو دینو نو دپیروا نو له پاره له قا نون سره سم دمـذ هبی مرا سمو دادا کولو آزا دی .

ماده بیست وهشتم :

تمام اتباع افغا نستان در مقابل قانون مساوی اند .

تمام اتباع افغا نستان بدون در نظرداشت تعلق‌نژادی ، ملی،قبیلوی زبان ، جنس ، محل سکونـــت و اقامت ، دین ، تحصیلات ، نسب دارایی و موقف اجتماعی حقـوق و مکلفیت های مساوی دارند .

تساوی حقوق اتباع در تمــــام شئون زندگی اقتصادی سیاســـی اجتماعی و کلتوری تامین میگردد .

هیچکس نمیتواند از حقــوق و آزادی های دمو کرا تیك علیه منافع جمهو ری دمو کرا تیك افغانستان و حقوق سایر اتباع استفاده کند .

ماده بیست ونهم :

برای اتباع جمهو ری دموکراتیك افغانستان حقوق و آزادی هــــای دمو کرا تیك ذیل تامین و تضمین میگردد :

۱ـ حق زندگی و مصئونیت .

۲ـ آزادی کامل‌ادای مناسك دین مبین اسلام و همچنان ادای مراسم مذهبی برای پیروان سایر ادیـــان مطابق به قانون .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

۳ـ دکار حـق. دولت دټولو خلکولپاره داجتماعي گټور کاردحق د تامینولو په خاطر تدابیر نیسي. د کار شرایط کنترولوي اود کار په هکله مترقي قوانین وضــع او تطبیقوي .

۴ـ دروغتیا دساتنې اود ټولنیزو تامیناتو حق . دولت دحفظ الصحی ددولتي موسسو دشبکو دپراختیا او دامکان په صورت کې دوړیا طبي خدمتونو دپراختیا له پاره دزیار ایستونکو دکار دقدرت دلاســه ورکولو او زړیدو په صورت کې اود متکفل دلاسه ورکولو په حال کې د کورنۍ دغړو دټولنیزو تامیناتو دښېگڼې په خاطر تدابیر نیسي.

۵ـ دزده کړې حـق. دولت دملي او مترقي پوهنې دودې او تکامل دبیسوادۍ دله منځه وړلو، په مورنۍ ژبه دزده کړې ، دمنځنیو ، لوړو مسلکي او تخنیکي وړیا زده کړو دودې او پراختیا له پاره تدابیر نیسي.

۶ـ دثور دانقلاب دهدفونو سره سم دعلمي ، تخنیکي ، کلتوري او هنري فعالیتونو آزادي .

۷ـ په آزاد او څرگند ډول د فکردبیان حق، دسوله ایزواجتماعاتو او مظاهرو دجوړولو حق او همدا رنگه په اجتماعي دموکراتیکو او مترقي سازمانونو کې دوطنپالونکي اتحاد حـق.

۳ـ حق کار . دولت جهت تامین حق کار مفید اجتماعی برای تمام مردم تدابیر اتخاذ مینماید ، شرایط کار را کنترول و درمورد کارقوانین مترقی وضع و تطبیق می کند .

٤ـ حق و قایه صحت و تامینات اجتماعی . دولت جهت انکشاف شبکه های مو سسات حفظ الصحه دولتی و در صورت امکان توسعه خدمات رایگان طبی ، بهبـود تامینات اجتماعی زحمت کشان در صورت از دست دادن قدرت کار و در کهن سالی و همچنین درصورت از دست دادن متکفل برای اعضای خانواده تدابیر اتخاذ مینماید .

۵ـ حق تحصیل . دولت جهت رشد و تکامل معارف ملی و مترقی امحای بیسوادی ، تعلیم به زبان مادری ، رشد وتوسعه تعلیمات رایگان متوسطه ، عالی ، مسلکی و تخنیکی تدابیر اتخاذ میکند .

٦ـ آزادی فعالیت های علمی ، تخنیکی ، کلتوری و هنری مطابق به اهداف انقلاب ثور .

۷ـ حق بیان آزادانه و علنی فکر حق تشکیل اجتماعات و تظاهرات مسالمت آمیز و همچنین حق اتحاد وطن پرستانه در سازمان های دموکراتیک و مترقی اجتماعی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورته مواد يو حقوقو نه ګټه اخيستل په هغه چوکات کې چې ټولنيز نظم ، دهيواد هوساينه او امنيت ګډوډ نکړي دقانون په واسطه تنظيميږي .

۸ــ دکور مصوونيت ، دمراسلاتو تيلفوني خبرو ، تلگرافي مخابراتو او د مخابراتو دټولوډولو محرميت د هغو حالاتو نه پرته چې په قانون کښې پيشبيني شوي دي .

۹ــ دشکايت حق ، په ځانګړي او ډله ايز ډول ددولت مربوطو اورګانونو ته دحال عرض .

ديرشمه ماده :

هيڅوك دجرم په ارتکاب نه تورن کيږي مگر دقانون دحکمونو سره سم .

هيڅوك نيول کيداى او توقيف کيداى نشي مگر دقانون له حکمونو سره سم .

هيڅوك نشي مجازات کيداى مگر د محکمې په حکم اود هغه قانون له حکمونو سره سم چي دتور وړ فعل دارتکاب په وخت کي نافذ وي.

تورن ددفاع حق لري .

تورن تر هغه وخته پوري چي دمحکمې په قطعي حکم محکوم شوى نه وي ،بيګناه ګڼل کيږي .

استفاده از حقوق مندرجه در چوکاتیکه نظم اجتماعی ، آسایش و امنیت کشور را مختل نکند توسط قانون تنظیم میگردد .

۸ــ مصئونیت منزل ، محرمیت مراسلات ، صحبت های تیلفونی ، مخابرات تلگرافی و سایر انواع مخابرات به استثنای حالاتیکه در قانون پیش بینی شده است .

۹ــ حق شکایت ، عرض حال فردی و دسته جمعی به اورگانهای مربوطه دولت .

ماده سی ام :

هیچکس را نمیتوان متهم به ارتکاب جرم نمود ، مگر مطابق به احکام قانون .

هیچکس را نمیتوان گرفتار و توقیف نمود مگر مطابق به احکام قانون .

هیچکس را نمیتوان مجازات نمود مگر به حکم محکمه و مطابق باحکام قانون که هنگام ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ باشد .

متهم حق دفاع را دارد .

متهم تا زمانیکه به حکم قطعی محکمه محکوم نشده است بی گناه شناخته میشود .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

جرم يو شخصي کار دی اودهغه په ار تکاب بل څوك نه مجا زات کيږی .

دانسا نی کرا مت خـلاف مجازات شکنجه او تعذيب جواز نلری .

يوديرشمه ماده :

دافغا نستنان دد مـــو کرا تيـك جمهو ريت اتباع مکلف دی چی قوانين اود ټو لنيز او انسا نی سلـــو ك، آدابو او ا خلا قو موا زين احترام او رعايت کړی . خپل وظايف اووجاـ يب په صادقانه ډول پای ته ورسوی.

دنورو اشخا صو دحقو قـــو او قانونی ګټو درناوی وکړی اود افغاـ نستان ددمو کراتيك جمهور يت دتبعه په غوره نوم وو ياړی .

دوه ديرشمه ماده :

دوطنپر ستا نه پاك وجدان پـــر مبنا ګټورټو لنيز او صا دقا نـــه کار دافغا نستان ددمو کرا تيـــك جمهو ريت دکار دهر مستعد تبعـه مهمه وجيـبه او ويا ړ لی عمل دی.

دری ديرشمه ماده :

له وطن اود ثور دانقلاب له ګټو نه دفاع، دهغه هد فو نو او آرما نو نو نه صدا قت او خلکو ته خد مت دهر تبعه لو ړه او سپيڅلی وجيبه ده .د افغا نستان ددمو کـرا تيــــك جمهو ريت دوسله وال پــوځ پــه

جرم يك امر شخصی است و با ارتكاب آن شخص ديگر مجـا زات نميگردد .

مجازات مخالف كرامت انسانی، شكنجه و تعذيب مجاز نيست .

ماده سی و يكم :

اتباع جمهو ری دمو كرا تيــك افغانستان مكلف اند قوانين،موازين سلوك اجتما عی و آداب و اخـلاق انسانی را احترام و رعايت كنند. وظايف و وجايب خود را صادقانه انجام دهند ، حقوق و منافع قانونی

ساير اشخاص را احترام نمـــوده و بنام شايسته تبعـــــه جمهو ری دمو كرا تيك افغا نستان افتخـــار نمايند .

ماده سی و دوم :

كار مفيد اجتماعی و صاد قانــه بر مبنای وجدان پاك وطن پرستانه وجيبه مهم و عمل پر افتخار هر تبعه مستعد بكار جمهوری دمو كراتيــك افغا نستان است .

ماده سی و سوم :

دفاع از وطن و دست آورد های انقلاب ثور ، صداقت به اهـداف و آرمانهای آن و خدمت به خلق وجيبه عالی و مقدس هريك از اتبـــــاع ميباشد ، خدمت در صفوف قـوای مسلح جمهو ری دمو كرا تيـــك

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

صفو نو کی خدمت دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دهر تبعه ویا پلی وطنپرستانه لوړ مکلفیت دی.

افغانستان مکلفیت پر افتخار ووطن پرستانه عالی هریك از اتباع جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد.

څلور دیرشمه ماده :

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت ټول شرایط مساعد وی ترڅو اتباع له خپلو دموکراتیکو حقوقو اوآزادیو نه په اغیزمن ډول استفاده وکړی.

ماده سی و چارم :

جمهوری دموکراتیک افغانستان تمام شرایط را مساعد میسازد تا اتباع از حقوق و آزادی های دموکراتیک خویش طور موثر استفاده کنند.

دریم فصل

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت لویه جرګه (عالی شورا)

فصل سوم

لویه جرگه (شورای عالی جمهوری دموکراتیک افغانستان)

پنځه دیرشمه ماده :

لویه جرګه (عالی شورا) دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت ددولتی قدرت ترټولو لوړ اورګان دی.

دلویی جرګی ترکیب، دافغانستان دخلکو دنماینده ګانو دبشپړ دموکراتیک انتخاب ډول او ترتیب او همدا رنګه دهغی تشکیل، واك اود فعالیت ترتیب دقانون په واسطه تنظیمیږی .

ماده سی و پنجم :

لویه جرگه (شورای عالی) عالیترین اورگان قدرت دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد. ترکیب لویه جرگه طرز و ترتیب کاملا دموکراتیک انتخاب نمایندگان خلق های افغانستان و همچنین تشکیل، صلاحیت وترتیب فعالیت آن توسط قانون تنظیم میگردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویه جرگه کی دخلکو دنمایندگانو انتخاب دعمومی ،آزادی ، پټی، مستقیمی او مساوی رایی اخیستنی په اساس کیږی .

لویه جرگه په خپل لومړنی اجلاس کی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت اساسی قانون تصویبوی.

دلویی جرگی دانتخاباتو وخت دانقلابی شورا له خوا تعیین او اعلامیږی.

څلورم فصل

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت انقلابی شورا

شپږ دیرشمه ماده :

تر هغه وخت پوری چی دلویی جرگی (عالی شورا) دآزاد اومصوون انتخاب لپاره لازم شرایط برابریږی انقلابی شورا دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د دولتی قدرت تر ټولو لوړ ارگان دی .

دانقلابی شورا لپاره دنویوغړیو شمیر، ترکیب ،انتصاب یا انتخاب چی دټولو دموکراتیکو ، ملی او مترقی طبقو او قشرونو نمایندگی وکړی د رئیسه هیأت په پیشنهاد دانقلابی شورا له خوا تصویبیږی .

انتخاب نمایندگان خلقها در لویه جرگه بر اساس رای گیری عمومی ، آزاد ، سری ، مستقیم و مساوی صورت می گیرد .

لویه جرگه در اولین اجلاس خود قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان را تصویب میکند .

زمان انتخابات لویه جرگه از طرف شورای انقلابی تعیین واعلام میگردد .

فصل چهارم

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

ماده سی و ششم :

تا زمانیکه شرایط لازم جهت انتخاب آزاد و مصئون لویه جرگه (شورا یعالی) مساعد گردد شورای انقلابی عالیترین ارگان قدرت دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد .

تعداد ، ترکیب و انتصاب یا انتخاب اعضای جدید برای شورای انقلابی که از تمام طبقات و اقشار دموکراتیک ملی و مترقی نمایندگی نماید ، به پیشنهاد هیأت رئیسه توسط شورای انقلابی تصویب می گردد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوه دیر شمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهوريت انقلا بی شورا لاندنی وا کو نه لری :

۱ـ دفرا مينو او قوا نينو تصويب.

۲ـ دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهو ريت داقتصادی او ټو لنيزی پرا ختيا ددو لتی پلا نو نو اود هغو په بنا داجرا آ تو درا پورو نو تضو يب .

۳ـ دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهور يت ددو لتی بو دجی اود هغی پربنا داجرا آ تو دراپورونو تصويب.

۴ـ دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهوريت دانقلابی شورادرئيسه هيأت دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهوريت دوزيرا نو دشورا (حکو مت) دافغا نستان ددمو کرا تيك جمهوريت دستری محکمی تشکيل اود افغا نستان ددمو کرا تيك جمهور يت دلوی څار نوال ټاکل .

۵ـ دوزا ر تو نو تشکيل او ړنګول، دوزيرا نو دشورا دغړو ټا کل، بدلول اوعزل .

۶ ـدافغا نستان ددمو کرا تيك جمهور يت دکور نی او با ند نی سيا ست داسا سی مشی تصو يب او دحکو مت دفعا ليتو نو دپرو گـرام تصو يب .

ماده سی و هفتم :

شورای انقلا بی جمهوری دمو کرا تيك افغا نستان دارای صلاحيت های ذيل ميباشد :

۱ـ تصويب فرامين و قوانين .

۲ـ تصو يب پلانهای دولتی انکشاف اقتصا دی و اجتماعی جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان و گزارشهای مبنی بر اجرا آت آن.

۳ـ تصويب بودجه دولتی جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان و گزارش های مبنی بر اجـرا آت آن .

۴ـ تشکيل هيأت رئيسه شورای انقلابی جمهوری دمو کرا تيك افغانستان، شورای وزيران (حکومت) جمهوری دمو کرا تيك افغا نستان ستره محکمه جمهوری دمو کرا تيك افغا نستان و تعيين لوی څارنوال جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان.

۵ـ تشکيل و انحلال وزارتخانه ها، تعيين ، تبديل و عزل اعضای شورای وزيران .

۶ـ تصو يب مشی اساسی سياست داخلی و خارجی جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان و تصويب پرو گرام فعاليت های حکومت .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷ـ دریفراندم (دخلکو دعمومی رایی اخیستنی) اعلام .

۸ـ دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دلویی جرگی (عالی شورا) دانتخاباتو اعلام .

۹ـ دافغانستان پر دموکراتیک جمهوریت باندی دتیری په صورت کی دجگړی اعلان اود اوربند اعلان.

۱۰ـ له قانون سره سم دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دبین المللی قرار دادونو تصویب او لغو کول .

۱۱ـ دپیسو دخپرولو اجازه .

۱۲ـ په لازمو موارد و کی داختصاصی کمیسیونونو تشکیل .

۱۳ـ دنورو هغو موضوعاتو په هکله تصمیم نیول چی دانقلابی شورا تصویب ایجاب کړی .

اته دیرشمه ماده :

انقلابی شورا په کال کی دوه ځلی خپله اجلاسیه دوره دایروی . دانقلابی شورا داجلاسیی لومړی دوره دسنبلی په میاشت کی اودوهمه دوره یی دحوت په میاشت کی دایریږی .

دانقلابی شورا فوق العاده اجلاسیه دوره دانقلابی شوراد رئیسه هیأت په ابتکار اویا دانقلابی شورا دغړودلږ تر لږه دیو ثلث په پیشنهاد دایریږی .

۷ـ اعلام ریفرندم (رایگیری عمومی مردم .)

۸ـ اعلام انتخابات لویه جرگه (شورای عالی) جمهوری دموکراتیک افغانستان .

۹ـ اعلان حرب در صورتیکه جمهوری دموکراتیک افغانستان مورد تجاوز قرار گیرد و اعلان متارکه .

۱۰ـ تصویب و الغای قرار داد های بین المللی جمهوری دموکراتیک افغانستان مطابق احکام قانون.

۱۱ـ اجازه نشر پول .

۱۲ـ تشکیل کمیسیون های اختصاصی در موارد لازم .

۱۳ـ اتخاذ تصمیم در بارۀ سایر موضوعاتیکه تصویب شورای انقلابی را ایجاب نماید .

ماده سی و هشتم :

شورای انقلابی سال دو مرتبه دوره اجلاسیه خود را دایر میکند، دوره اول اجلاسیه شورای انقلابی در ماه سنبله و دورۀ دوم آن درماه حوت دایر میگردد .

دورۀ اجلاسیه فوق العاده شورای انقلابی به ابتکار هیأت رئیسه شورای انقلابی یا بر اساس پیشنهاد حد اقل یک ثلث اعضای شورای انقلابی دایر میگردد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

انقلابی شورا دخپلو غړو له مینځه د انقلا بی شورا رئیس ، دانقلا بی شورا درئیس مر ستیال یامرستیا- لان ټاکی.

نه‌دیرشمه ماده :

دانقلابی شورا غونډې دهغې د غړو دلږ تر لږه ددوو ثلثو په‌حضور دایر یږی .

دانقلابی شورا غو نډې په ښکاره ډول دا یر یږی ، مگر دا چې ددولت گټې‌دهغې دپټوا لی ایجاب وکړی .

خلو ښښتمه ماده :

دقوانینو ، فرامینو تصویبول اود انقلابی شورا نور تصویبونه دغړو درایو په اکثریت کیږی .

قوا نین او فرا مین‌په‌رسمی‌جریده کی له خپر ید لو وروسته نافذیږی، مگردا چې دقا نون په متن کی بل ډول تصر یح شوی وی .

قوا نین او دانقلا بی شورافرامین په ښښتو او دری ژبو خپر یږی او کیدلای شی چې‌هغه دافغا نستان د خلکو په نورو ژبو خپا ره شی .

یوڅلویښتمه ما ده :

دافغا نستان ددمو کرا تیـــک جمهور یت انقـلا بی شورا دانقلابی شورا اود هغی درئیسه هیأت دفعا- لیتو نو طرزالعمل تنظیموی .

شورای انقلابی از بین اعضـای خود رئیس شورای انقلابی ،معاون و یا معاونان رئیس شورای انقلابی را انتخاب میکند .

ماده سی و نهم :

جلسات شورای انقلابی باحضور حد اقل دو ثلث اعضای آن دایــــر میگردد .

جلسات شورای انقلابی بصورت علنی دایر میگردد مگر اینکه منافع دولت، سری بودن آنرا ایجاب‌نماید.

ماده چهلم :

تصویب قوانین ، فرامین وسایر تصاویب شورای انقلابی به اکثریت آرای اعضاء صورت میگیرد .

قوانین و فرامین بعد از نشـــر در جریدهٔ رسمی نافذ میگردد مگر اینکه در متن قانون طور دیگـــری تصریح گردیده باشد .

قوانین و فرامین شورای انقلابی بزبانهای پشتو و دری نشر مـی شود و میتوان آنها را به سایـــر زبانهای خلقهای افغا نستان نشر کرد .

ماده چهل و یکم :

شورای انقلابی جمهـــــــــوری دمو کرا تیک افغانستان طرز العمل فعالیت های شورای انقلابی وهیأت رئیسه آنرا تنظیم میکند .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

دوه څلو یښتمه ماده :

انقلابی شورا د خپلو غړو و له منځه دانقلابی شورا رئیسه هیأت تشکیلوی .

رئیسه هیأت متشکل دی له :

ـ دانقلابی شورا رئیس‌درئیسه هیأت دصدر په توگه .

ـ درئیسه هیأت دصدر مرستیال یا مرستیالان .

ـ منشی اوغړی

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دانقلابی شورا رئیسه هیأت دانقلابی شورا تل فعال اورگان دی .

دری څلویښتمه ماده :

دانقلابی شورا رئیسه هیأت لاندی واکونه لری :

۱ـ دانقلابی شورا دعادی او فوق العاده اجلاسیی دغونډ ید لود نیټی ټاکل .

۲ـ دقوانینو تفسیر .دقانون جوړ ولو دابتکار اتو تعمیل اودضرورت په صورت‌کی دقوانینو دمسودو په هکله دخلکو دعمومی مباحثو جوړول .

۳ـ د دولتی اورگانونو په اجرا آتو کی‌دقوانینو او فرامینو درعایت کنترول .

ماده چهل و دوم :

شورای انقلابی از جمله اعضای خود هیأت رئیسه شورای انقلابی را تشکیل میدهد .

هیات‌رئیسه متشکل است از :

ـ رئیس شورای انقلابی بحیث صدر هیأت رئیسه .

ـ معاون ویا معاونان صدر هیأت رئیسه .

ـ منشی و اعضاء .

هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ارگان دایما فعال شورای انقلابی میباشد .

ماده چهل و سوم :

هیأت رئیسه شورای انقلابی دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

۱ـ تعیین تاریخ انعقاد اجلاسیه عادی و فوق العاده شورای انقلابی.

۲ـ تفسیر قوانین ، تعمیل ابتکارات قانون گذاری و درصورت ضرورت بر گزاری مباحثات عمومی مردم پیرامون مسودات قوانین .

۳ـ کنترول رعایت قوانین و فرامین در اجرا آت اورگان های دولتی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

٤ـ دولایتو نو، ښارو نو، ولسوالیو اوعلاقه دار یو تشکیل او د نوم او سا حی بد لون او تعد یل .

٥ـ دقا نون له حکمو نو سره سم دنښا نو نو او مدا لو نو ټا کل او ورکول .

٦ـ دمجاز اتو بخښنل او کمول.

٧ـ دقا نون له حکمو نو سره‌سم دقاضیا نو، دوسله وال پوځ دافسرانو اوما مورینو دټاکلو ،بد لو لو، لری کولو تقا عد او استعفا منظوری .

٨ـ دقا نون له حکمو نو سره سم دنظا می لقبو نو ،سیا سی رتبو ټا کل اود هغو ور کو ل .

٩ـ په‌باند نیو هیوادو نو او بین‌ـ المللی سا زما نو نو کی دافغا نستان ددمو کرا تیك جمهور یت دسیا سی او دایمی استا زو دټا کلو، بد لولو او عزل منظوری .

په هیواد کی ددو ستو هیوا دو نو دسیا سی نما یند گیو دپرا نستلو اجازه .

١٠ـ دنظا می ، اضطرا ری او سفر بری حا لاتو اعلا مو ل .

١١ـ له قا نون سر هسم په تا بعیت پو ری دمر بو طومسا یلو حل کول او خا رجیانو ته د پنا ه غو ښتنی دحق ور کول .

١٢ـ دقا نو ن له‌حکمو نو سره‌سم دنورو دندو پای ته رسول .

٤ـ تشکیل ، تغییر و تعدیل اسم و ساحه ولایات ، شهر ها ولسوالی ها و علاقه داریها .

٥ـ تعیین و اعطای نشان ها و مدال ها مطابق به احکام قانون .

٦ـ عفو و تخفیف مجازات .

٧ـ منظو ری تعیین ، تبدیل، عزل ، تقاعد و استعفای قضات صاحب منصبان قوای مسلح و مامورین مطابق با حکام قانون .

٨ـ تعیین‌القاب نظامی، رتب‌سیاسی و اعطای آن مطابق به احکام قانون.

٩ـ منظوری تعیین ، تبدیل و عزل نمایند گان سیاسی و دایمی جمهو ری دمو کرا تیك افغا نستان در دول خارجه و در سازمان های بین المللی .

اجازه افتتاح نمایند گی های سیاسی دول متحابه در کشور .

١٠ـ اعلام حالات نظامی ، اضطراری و سفر بری .

١١ـ حل مسایل مر بوط به تابعیت و اعطای حق پناهندگی‌برای خار جیان مطابق قانون .

١٢ـ اجرای سایر وظایف مطابق به احکام قانون .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور څلو يښتمه ماده :

دانقلابي شورا ټول واکونه،د هغې داجلاس سيه دورو تر مينځ موده کې رئيسه هيأت ته انتقاليږي.

پنځه څلو يښتمه ماده :

دصدر اعظم ترانتخاب يا ټاکلو پورې دانقلا بي شورا رئيس په عين وخت کې دافغا نستان ددمو کراتيك جمهور يت صدر اعظم دی .

دانقلا بي شورا رئيس لاندې واکونه لري :

۱ــ دانقلابي شورا، درئيسه‌هيأت اود وزيرا نو دشورا دفعا ليت لارښوو نه .

۲ــدوسله وال پوځ مشر توب ،

۳ــد خارجي دولتونود نمايندګيو دمشرا نو دباور ليکو نو منل .

۴ــ دانقلا بي شورا، درئيسه هيأت او دوزيرانو دشورا د قوانينو فرا مينو ، تصو يبو نو او نو رو سندونو توشيح.

۵ــپه‌قانون‌کې مند رج‌نوروا کونه.

ماده چهل و چارم :

تمام صلاحيت‌های شورای‌انقلابی در خلال‌مدت بين دوره‌های اجلاسيه آن به هيأت رئيسه انتقال می يابد .

ماده چهل و پنجم :

تا تعين يا انتخاب صد راعظم، رئيس شورای انقلابی در عين زمان صدراعظم جمهو ری دمو کرا تيك افغا نستان ميباشد .

رئيس شورای انقلابی دارای صلاحيت های ذيل ميباشد:

۱ــ رهبری فعا ليت های شورای انقلابی ، هيأت رئيسه و شورای وزيران .

۲ــ قيادت قوای مسلح .

۳ــ قبول اعتماد نامه های‌سران نما يندگی های دول خارجی .

۴ــ تو شيح قوانين ، فرامين تصاويب و ساير اسناد شو رای انقلابی، هيأت رئيسه و شورای وزيران .

۵ــ ساير صلا حيتهای مندرج قانون .

پنځم فصل

دافغانستان ددموکراتيك جمهوريت دوزيرانو شورا

فصل پنجم

شورای وزيران جمهوری دموکراتيك افغانستان

شپږ څلو يښتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تيك

ماده چهل و ششم :

شو رای وزيران (حکو مت)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهوریت دوزیرا نوشورا (حکومت) ددولتی قدرت‌تر ټولو لوړ اجرائیوی اورګان دی ، له صدر اعظم، د صدر اعظم له‌مرستیال یا مرستیالانو او وزیرا نو نه جوړ شوی‌دی.

دوزیرا نو شورا په خپلو اجراآتو کی انقلابی شورا ته او د هغی داجلاسیه دورو په منځ مو ده کی رئیسه هیأت ته مسووله ده .

اوه څلو یښتمه ماده :

دوزیرا نو شورا لاندی واکو نه لری :

۱ـ دکورنی او بهرنی سیاست تعمیلول .

۲ـ انقلابی شورا ته او د هغی داجلاسیه دورو تر منځ موده کی‌د انقلابی شورا رئیسه هیأت ته دځیړنی او تصو یب لپاره دقوانینو دطرحو وړاندی کول .

۳ـ دمقرری او اساسنامی تصو یب .

۴ـ دملی اقتصاد دپراختیا چارو ته سازمان ورکول .

داقتصادی او ټولنیزی پراختیا او د دولتی بودجی طرح اوپیشنهاد او د هغوی دتطبیق راپور دانقلابی شورا اودانقلابی شورا داجلاسیه‌دورو تر منځ مو ده کی د رئیسه هیأت دمنظوری لپاره .

جمهوری دموکراتیک افغانستان عالیترین اورگان اجرائیوی قدرت دولتی بوده مرکب است از :

صدر اعظم ، معاون یا معاونان صدراعظم و وزراء .

شورای وزیران در اجراآت‌خود نزد شورای انقلابی و در خلال‌مدت بین دوره های اجلاسیه آن نزد هیأت رئیسه مسوول میباشد .

ماده چهل و هفتم :

شورای وزیران دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

۱ـ تعمیل سیاست داخلی و خارجی .

۲ـ تقدیم طرح قوانین جهت بررسی و تصویب به شورای انقلابی و در خلال مدت بین دوره های اجلاسیه شورای انقلابی به هیأت رئیسه .

۳ـ تصویب‌مقرره و اساسنامه.

۴ـ سازماندهی امور انکشاف اقتصاد ملی ، طرح و پیشنهادپلان های انکشاف اقتصادی و اجتماعی و بودجه‌دولتی و گزارش های‌تطبیق آن جهت منظوری شورای انقلابی و در خلال مدت بین دوره های اجلاسیه شورای انقلابی به هیأت رئیسه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ـ دوزارتو نو دفعالیتو نو لارښوو نه اوڅارنه .

۶ـ دسیمه ایز واجرائیوی اورګانونو د فعالیتو نو لار ښوونه اوڅارنه .

۷ـ دامنیت، د اجتماعی نظم او هوساینی دټامینو لو اود اتباعو دحقوقو او آزادیو دساتنی لپاره دتدبیرو نو نیول .

۸ـ دهیواد ددفاعی چارو لارښوونه او دوسله وال پوځ تنظیم.

۹ـ دصلاحیت په حدودو کی د افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دباندنیو اړیکو لارښوونه اود هغوی په ګډون د خبرو اترو او بین‌المللی قرار داد و نو عقد ول .

۱۰ـ دمربوطو دندو په پرمخ بیولو کی له دینی جمعیت العلماسره مرسته او مسا عدت .

۱۱ـ په قا نون کښی مند رج نور واکو نه .

اته څلویښتمه ماده :

دوزیرا نو دشورا دتصو یبو نو او نورو سندو نو تعمیلول داورګا نونو، مو سسو او اتباعو له خوا دافغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت په ټوله خاوره کښی حتمی دی .

۵ـ رهبری و مراقبت فعالیتهای وزارت خانه ها .

۶ـ رهبری و مراقبت فعالیتهای اورگان های اجرائیوی محلی .

۷ـ اتخاذ تدابیر جهت تامین امنیت ، نظم و اسایشس اجتماعی و حفظ حقوق و آزادیهای اتباع .

۸ـ رهبری امور دفاعی کشور و تنظیم قوای مسلح .

۹ـ رهبری روابط خارجی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان بشمول انجام مذاکرات و عقد قرار داد های بین المللی در حدود صلاحیت .

۱۰ـ معاونت و مساعدت به جمعیت العلمای دینی در پیشبرد وظایف مربوط .

۱۱ـ سایر صلاحیت های مندرج قانون .

ماده چهل و هشتم :

تعمیل تصاویب و سایر اسناد شورای وزیران توسط اورگان ها، مو سسات و اتباع در سراسر قلمرو جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان حتمی میباشد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه څلو يښتمه ماده :

دمرکزی او سیمه ایزو ادارو تشکیل، واك او دفعالیت دول دقانون په وا سطه تنظیمیږی .

پنځوسمه ماده :

دافغانستان ددمو کرا تیك جمهوریت دوزارتونو په راس کی وزیران مقرر دی .

وزیران خپل فعالیت دقانون سره سم پای ته رسوی . وزیر اند وزارت دچارو او دمربوطو ساحو دپرا ختیا په پرمخ بیولو کی ځانگړی مسوولیت لری .

ماده چهل و نهم :

تشکیل ، صلاحیت و طرزفعالیت ادارات مرکزی و محلی توسط قانون تنظیم میگردد .

ماده پنجا هم :

در راس وزراتخانه های جمهوری دمو کرا تیك افغا نستان ، وزراء قرار دارند.

وزراء ، فعالیت خود را مطابق به قانون انجام میدهند . وزراء در پیشبرد امور وزارت و انکشاف ساحات مربوط مسوولیت فردی دارند .

شپږم فصل

ددولتی قدرت او اداری سیمه ایزو ارگانونه

فصل ششم

ارگان های محلی قدرت دولتی و اداره

یو پنځو سمه ماده :

په ولا یتونو ، ښارونو ، ولسوالیو، علاقه داریو او کلیو کی دسیمی دخلکو د مربوطو مسایلو دحل او فصل کولوله پاره سیمه ایزی جرگی (سیمه ایزی شوراگانی) جوړیږی.

په سیمه ایزو جرگو(سیمه ایزو شوراگانو) کی د خلکو دنمایندگانو ددمو کرا تیك انتخاب دول او د هغو په تشکیل او صلاحیت ، مسوولیت

ماده پنجاه و یکم :

در ولایات ، شهر ها ،ولسوالی ها ، علاقه داری ها و قریه ها جرگه های محلی (شورا های محلی) به مقصد حل و فصل تمام مسایل مربوط محل تشکیل میگردد .

طرز انتخاب دمو کرا تیك نمایند گان خلق در جرگه های محلی (شو را های محلی) وسایر مسایل مربوط به تشکیل وصلاحیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

او فعالیت پوری نور مربوط مسایل دقوا نینو په وا سطه تنظیمیږی .

دوه پنځو سمه ماده :

په ولایتو نو، ښا رو نو ، ولسوا لیو او علا قه داریو کی ددولتی قد رت اجرا ئیوی سیمه ایزی کمیټی جوړیږی . داجرائیوی سیمه ایزی کمیټی رئیس او غړی دقا نون له حکمو نو سره سم ټاکل کیږی .

اجرا ئیوی سیمه ایزه کمیټه لاندینی واکو نه لری :

۱ـ دقوا نینو ، فرا مینو اود مافوقو اور گانو نو دتصویبو نو او نورو سند و نواو پریکړودتطبیق درعایت تامین.

۲ـ دنظم ، امنیت او داتبا عو د حقو قو او آزا د یو تا مین .

۳ـ داقتصا دی، ټو لنیزی اوفر- هنگی پرا ختیا ددو لتی پلا نونو اجرا ء کول.

۴ـ دترلاس لاندی اور گانونو د فعالیت لاربښوو نه او هما هنگ کول.

۵ـ دواك په حدودو کی تصمیم نیول .

دری پنځو سمه ماده :

ددولتی اوادا ری قد رت سیمه ایز اور گا نو نه دډله ایز کار ، ابتکار، دخلکو دپرا خه جلب ،قا نو نیت او عدالت اصول دعمل ملاك گرځوی.

ها ، مسوو لیت و فعالیت آنها توسط قوانین تنظیم میگردد .

ماده پنجاه و دوم :

در ولایات ، شهر ها ، ولسوالی ها و علاقه داری ها کمیته های محلی اجرائیوی قدرت دولتی تشکیل میگردد .

رئیس و اعضای کمیته محلی اجرا ئیوی مطابق به احکام قانون تعیین میشود .

کمیته محلی اجرائیوی دارای صلاحیت های ذیل میبا شد :

۱ـ تامین رعایت تطبیق قوانین، فرامین ، تصاویب و سایر اسناد و فیصله های اورگان های ما فوق .

۲ـ تامین و حفظ نظم ، امنیت حقوق و آزادی های اتباع .

۳ـ اجرای پلان های دولتی انکشاف اقتصا دی ، اجتماعی و فرهنگی .

۴ـ رهبری و هما هنگ ساختن فعالیت اورگانهای تحت اثر .

۵ـ اتخاذ تصامیم در حدود صلاحیت .

ماده پنجاه و سوم :

اورگا نهای محلی قدرت دولتی واداری اصول کار جمعی، ابتکار جلب وسیع مردم ،قانونیت وعدالت را ملاك عمل قرار میدهد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم فصل

قضائي نظام او د محکمو فعاليت

څلور پنځوسمه ماده :

دافغانستان په دموکراتيک جمهوريت کې قضاوت يوازې د محکمې له خوا ددموکراتيکو اصولو په اساس کيږي . قضاوت دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت دسترې محکمې ، دولايتونو، ښارونو ولسوالۍ ليو دمحکمو او همدا رنګه دوسله وال پوځ دمحکمو له خوا کيږي.

دمعينو قضيو دغور له پاره دقانون له حکمونو سره سمې اختصاصي محکمې جوړيږي .

دمحکمو تشکيل ، واك او دناسيس اوفعاليت دول دقانون په وا سطه تنظيميږي .

پنځمه پنځوسمه ماده :

ستره محکمه دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت خورا لوړ قضايي اورګان دی او له رئيس، در ئيس مرستيالانو او غړو نه جوړه شوې ده .

ستره محکمه دقانون له حکمونو

فصل هفتم

نظام قضائي وفعاليت محاکم

ماده پنجاه و چهارم :

قضاوت در جمهوری دموکراتيك افغانستان صرف توسط محکمه به اساس اصول دموکراتيك صورت میگیرد . قضاوت توسط ستره‌محکمه جمهوری دموکراتيك افغانستان محاکم ولايات ،شهرها، ولسوالی‌ها و همچنين توسط محاکم قوای‌مسلح صورت میگیرد .

جهت بر رسی قضايای معين طبق احکام قانون، محاکم اختصاصی تشکيل ميشود .

تشکيل ،صلاحيت و طرز تاسيس و فعاليت محاکم توسط قانون تنظيم میگردد .

ماده پنجاه و پنجم :

ستره محکمه عاليترين اورگان قضايی جمهوری دموکراتيك افغانستان ميباشد و مرکب است ازرئيس ،معاونان‌رئيس و اعضاء .

ستره محکمه طبق احکام قانون بر فعاليت قضايی محاکم نظارت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

سره‌سمه دمحکمو دقضا یی فعا لیت څارنه کوی اودمحکموله‌خوا دقوانینو دتطبیق وا حد شکل تا مینوی.

ستره محکمه د خپلو فعالیتونو راپور انقلا بی شورا ته اود انقلابی شورا داجلاسیه دورو په منځ‌موده کی دهغی رئیسه هیأت ته ورکوی .

دټولو محکمو قا ضیان دانقلا بی شورا درئیسه هیأت له خوا ټاکل کیږی .

شپږ پنځو سمه ماده :

په‌ټولو مد نی او جزا یی قضا یاوو باندی غور دمحکمو واك دی .

قا ضیان په قضا یا وو باندی‌دغور په‌وخت کی‌مستقل او یوا ځی دقانون تابع دی. دمحکمو له خوا په قضایاوو با ندی غور اود حکم اصدار دقا نون او محکمی په مقا بل کی‌داتبا عو دبرا بری د اصولو پراسا س کیږی . محکمه‌په قضایا ووبا ندی دغور په وخت کی‌د افغا نستان ددمو کرا تیك جمهوریت قوانین تطبیقوی . په هغو حالا تو کی چی قا نون صرا حت نلری ، محکمه قضایا دشر یعت دحکمو نو اوددموکرا تیك قا نو نیت او عدا لت داصو لو سره سمی حل او فصل‌کوی په قضا یا وو با ندی په ټولو محکمو کی په علنی غو نډو کی غور کیږی. هغه حا لات چی په قضا یا ووباندی

شکل واحد تطبیق قوانین را توسط محاکم تامین میکند .

ستره محکمه از فعالیت های خود به شورای انقلابی ودرخلال مدت‌بین دوره های اجلاسیه شورای انقلابی به هیأت رئیسه آن گزارش میدهد .

قضات تمام محاکم توسط هیأت رئیسه شورای انقلابی تعیین میشوند .

ماده پنجاه و ششم :

رسیدگی به تمام قضایای مدنی وجزایی از صلاحیت محاکم می باشد .

قضات حین رسیدگی قضایا مستقل وصرف تابع‌قانون میباشند.

رسیدگی قضایا و اصدار حکم‌توسط محاکم به اساس اصول تساوی اتباع در برابر قانون و محکمه صورت میگیرد .

محکمه حین رسید گی قضا یا قوا نین جمهوری دمو کرا تیك افغا نستان را تطبیق میکند .

در حالا تیکه قانون صرا حت ندا شته با شد محکمه قضا یا را طبق احکام شر یعت وا صو ل قا نونیت دمو کرا تیك وعدا لت حل وفصل مینما ید .

قضا یا در تمام محاکم درجلسات علنی رسید گی میشود. حالا تیکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

په پټو غونډو کی غور کیږی دقانون په واسطه ټاکل کیږی .

دحکم ابلاغ په ټولو حالاتو کی باید علنی وی .

اوه پنځو سمه ماده :

په محکمو کی دقضایا وو غوراو حل اوفصل په پښتو او دری ژبو اویاد سیمی د خلکو داکثریت په ژبه کیږی . که چیری ددعوی دواړه خواوی په هغه ژبه ونه پوهیږی چی محاکمه پری کیږی دژباړوونکی له لاری د دوسیی دموادواو سندو سره دآشنایی حق او په محکمه کی د هغوی په مورنی ژبه دخبرو کولو حق تضمینیږی .

اته پنځو سمه ماده :

دمحکمو ټولی پریکړی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت په نوم صادریږی .

دمحکمو پریکړی باید مدللی وی.

دمحکمو دتنفیذی او قطعی پریکړو تطبیق حتمی دی .

داعدام حکم دانقلابی شورا درئیسه هیأت له منظوری نه وروسته تطبیقیږی .

قضایا در جلسات سری رسیدگی میشود توسط قانون تعیین میگردد.

ابلاغ حکم در تمام حالات باید علنی باشد .

ماده پنجاه و هفتم :

رسیدگی وحل و فصل قضایا در محاکم به زبانهای پشتو ودری و یا به زبان اکثریت اهالی محل صورت میگیرد. اگر طرفین دعوی زبانی را که محاکمه توسط آن صورت میگیرد ندانند حق آشنایی با مواد و اسناد دوسیه از طریق ترجمان وحق صحبت در محکمه به زبان مادری شان تضمین میگردد .

ماده پنجاه وهشتم :

تمام فیصله های محاکم بنام جمهوری دموکراتیک افغانستان صادر میگردد .

فیصله های محاکم باید مدلل باشد .

تطبیق فیصله های تنفیذی و قطعی محاکم حتمی میباشد.

حکم اعدام بعد از منظوری هیأت رئیسه شورای انقلابی تطبیق میگردد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

اتم فصل
ښـــــــــــــــارنوالی

نه پنځوسمه ماده :

دافغا نستان ددموکراتیک جمهوریت لوی ښارنوال دهیواد د ښارنوا لـی داور گا نو دفعا لیت لار ښوو نه په غا ړه لري . دافغا نستان ددموکرا- تیک‌جمهوریت ښا رنوا لی دمرکزیت په‌اصل باندی ولاړ وا حد سیستـم تشکیلوی او له لو یی ښار نوا لی اود ولایتونو ، ښاروونو ، ولسوالیو او علاقه داریو له ښارنوالیونه جوړه شوی ده .

اختصا صی‌ښا رنوا لـی دقا نون‌له حکمو نو سره سمه جو ړیدلای‌شی. دښارنوالی‌اورگانونه په خپلو اجرا- آتو کی له سیمه ایزو اور گانونو نه مستقل دی او یوا ځی‌دلوی ښارنوال تابع‌دی .

شپیتمه ماده :

لوی ښا رنوال او ښــــارنــــوالان ددو لتـــــــــی قــــــــــدرت او اداری دټولو مر کزی او سیمه‌ایزو اورگا نو نو ، دو لتی ، مختلطو او خصو صی مو سسو ،ټو لنیزو سا- زمانونو ، دچارو دمسوو لینـــو او اتباعوله خوا دقوا نینو دیو شا نتــه تطبیق‌او رعا یت ښارنه کوی .

فــصل هشتم
څـــــــارنـــــوالی

ماده پنجاه و نهم :

لوی څارنوال جمهوری دموکرا- تیك افغا نستان رهبری فعا لیت اور گان های څارنوالی کشـــور را بدوش دارد .

څارنوالی جمهوری دموکرا تیك افغا نستان سیستم واحد استـوار بر اصل‌مر کزیت‌را تشکیل داده و مرکب از لوی څارنوا لی وڅارنوالی های ولا یات، شهر ها، ولسوا لـی ها وعلا قه داری ها میبا شد .

څارنوالی اختصا صی طبق احکام قانون تشکیل شده میتوا ند.

اورگان های څارنوالی در اجراآت خود مستقـــل از اورگان هـــای محلی بوده وصرف تابع‌لوی څارنوال میبا شد .

ماده شصتم :

لوی څارنوال وڅـــا رنـــوالان از تطبیق و رعایت یکسان قوانیـن توسط تمام اور گا نهای مر کـز ی ومحلی قدرت دولتی‌واداره ،موسسات دولتی مختلط و خصو صی ،سازمان های اجتماعی ، مسوو لین امـو ر و اتباع نظار ت میکنند .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمی جریده

یوشپیتمه ماده :

لوی څارنوال دانقلابی شورا په وړاندی اود هغی داجلاسیه دورو په موده کی دانقلابی شورا درئیسه هیأت په وړاندی دخپل فعالیت مسوول دی .

لوی څارنوال د خپل فعالیت او په هیواد کی دقانونیت راپور په منظم ډول دانقلابی شورا رئیسه هیأت ته ورکوی .

دوه شپیتمه ماده :

دلوی څارنوال دتشکیلو تروخته پوری دهغه واك او دندی دعدلیی په وزیر پوری اړه لری .

دڅارنوالی داور گانو دتشکیلات واك اود فعالیت ډول دقانون په واسطه تنظیمیږی .

ماده شصت ویکم :

لوی څارنوال از فعالیت های خود نزد شورای انقلابی ودر خلال مدت بین دوره های اجلاسیه آن نزد هیأت رئیسه شورای انقلابی مسوول است .

لوی څارنوال بطور منظم از فعالیتهای خود و قانونیت درکشور به شورای انقلابی وهیأت رئیسه گزارش مید هد .

ماده شصت ودوم :

تا زمان تعیین لوی څارنوال صلاحیت ووظایف او به وزیر عدلیه تعلق دارد .

تشکیلات ، صلاحیت وطرز فعالیت اورگان های څارنوالی توسط قانون تنظیم میگردد .

نهم فصل

نښان ، بیرغ ، پایتخت

دری شپیتمه ماده :

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دولتی نښان عبارت دی په شنه متن با ندی دمحراب او منبر تصویر ، پرانستی کتاب ، دلمر ختوړانگی دگرا ریو په منځ کښی

فصل نهم

نشان ، بیرق، پایتخت

ماده شصت وسوم :

نشان دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان عبارت است از تصویر محراب ومنبر بروی متن سبز، کتاب مفتوح، اشعه طلوع خور شید در بین گراری که توسط

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په‌توري ، سرې او شنې پټا ری
با ندې دبنا يسته شو يوغنمو په‌وږيو
کښې چاپير شوي دي او سور پنځه
غوږي ستوري چې په پور تنی برخه
کې دغنمو دوږ يو په دوه څو کو کښې
واقع شوی دي .

څلور شپيتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تيـــك
جمهور يت دو لتي بير غ دري رنگونه
لري چې دتوري سرې او شنې پټارې
په‌بڼه له پاسه دلاندې خوا ته په‌افقي
ډول په مسا وي اندا زو وا قـــع
شويدي . په پورتني څلورمه بر خه
کې دبيرغ له لرگي نه دافغانستان
ددمو کرا تيك جمهور يت دو لتي
نښان واقع دی .

دبيرغ دسور نسبت اوږ دوا لــی
ته يو پردوه دي .

پنځه شپيتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کـرا تيـــك
جمهور يت پا يتخت کا بل دی .

خو شه های گندم مزين با فيته‌های
سياه ،سرخ و سبز احاطه شـــده
وستاره سر خ پنج گو شه کــــه
در قسمت فو قا نی در بين دوانجام
خو شه های گندم قرار دارد .

ماده شصت وچهارم :

بيرق دولتی جمهوری دمو کرا تيك
افغا نستان دارای سه رنگ ميباشد
که به شکل نوار های سياه ، سرخ
و سبز از بالا به پائين افقا به‌اندازه
های مساوی واقع شده است .

در ربع قسمت بالای بيرق از چوبه
آن ، نشان دولتی جمهـــــو ری
دمو کرا تيك افغا نستان قرار دارد.

نسبت عرض بيرق به طـول آن
يك بردو است .

ماده شصت و پنجم :

پايتخت جمهوری دمو کرا تيـك
افغا نستان شهر کابل است .

لسم فصل
نـــــهائي حکمونه

فصل دهم
احکام نهائی

شپږ شپيتمه ماده :

ددې اسا سي اصو لو تعد يـــل
درئيسه هيأت په پيشنهـــاد او د

ماه شصت و ششم :

تعديل اين اصول اساسی بـــه
اساس پيشنهاد هيأت رئيســـه و

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابی شورا دغړو ددو وثلثو په تصو یب کید لای شي

اوه شپیتمه ماده :

د دولت ټول مرکزي او سیمه ایز اور گا نو نه دنو یو دولتي اورگانونو دتشکیل تروخته پوری چی په دی اساسی اصو لو کی پیشبینی شوی دی، ددی اسا سی اصو لو اومربوطو قوا نینو له حکمو نو سره سم اجرا آت کوی .

اته شپیتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دغه اسا سی‌اصول‌دافغانستان‌ددموکراتیک جمهوریت‌دانقلابی شورادتاریخي اعلامیی‌سره‌سم‌دهغوی له خپر ید لو سره د۱۳۵۹ کال‌دثورد میاشتی له لو مړی نیټی نه نا فذیږی اودافغا نستان ددمو کرا تیک‌جمهوریت داسا سی قا نون دتصو یب تروخته پوری اعتبار لری .

فرا مین ،قوا نین او نور اسنادچی ددغواساسی اصولو له انفاذ نه‌دمخه صادر شوی دی ددغو اسا سی‌اصولو دحکمونو سره دتوپیر نه درلودلوپه صورت کی داعتبار وړ دی .

تصویب دو ثلث اعضای شورای انقلابی صورت گرفته میتواند .

ماده شصت و هفتم

تمام اورگان های مرکزی و محلی دولت تازمان تشکیل اورگان های جدید دولتی که‌در این اصول اساسی پیشبینی شده است طبق احکام‌این اصول اساسی و قوانین مربوطه اجرا آت می کنند .

ماده شصت و هشتم :

این اصول اساسی جمهوری دمو کرا تیك افغا نستان مطابق اعلامیه تاریخي شورای انقلابی جمهو ری دمو کرا تیك افغا نستان با نشر آن از اول ثور سال ۱۳۵۹ نافذ میگردد و تازمان تصویب قانون اساسی جمهو ری دموکراتیك افغانستان اعتبار دارد .

فرامین ، قوانین و سایر اسناد که قبل از انفاذ این اصول اساسی صادر گردیده در صورت عدم مغایرت با احکام این اصول اساسی مورد اعتبار است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجه اشتراک

مرکز ۳۰۰ افغانی

ولایات ۳۴۰ ر

برای محصلان و متعلمان نصف قیمت

خارج کشور ۵۰ دالر امریکائی

قیمت این شماره (۵۰) افغانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

THE DEMOCRATIC REPUBLIC
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL GAZETTE

Editor: A. Ghafar Giramy
Assistant: Rogul Noory
Issu No: (450)
Date: April 21, 1980

دولتی مطبعه

دچاپ شمیر (۵۰۰۰) نسخی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library